

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37122 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	075 Маркетинг

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	41
Повна назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02070944
ПІБ керівника ЗВО	Губерський Леонід Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.univ.kiev.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/41>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37122
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна, заочна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Економічний факультет/Кафедра міжнародної економіки та маркетингу
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів aspirant_office@ukr.net, Науково-методичний центр організації навчального процесу, факультети та інститути, які забезпечують викладання дисциплін</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90 А Економічний факультет
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	339754
ПІБ гаранта ОП	Каніщенко Олена Леонідівна
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	okanisch@ukr.net
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-387-50-66
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(067)-918-76-16

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Економічний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка (КНУТШ) має успішний

багаторічний досвід підготовки аспірантів, у т.ч. з проблематики маркетингу. Розуміння сучасних тенденцій світової та національної економічної науки, вивчення ринку праці та попиту з боку вступників на третій рівень освіти стали підставою для розробки в університеті ОНП «Маркетинг» підготовки докторів філософії у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 075 Маркетинг.

Склалася потужна школа фахівців з фундаментальною освітою та практичним досвідом у галузі маркетингу, які захистили кандидатські та докторські дисертації, були у витоків становлення теорії та практики маркетингу в Україні, ініціаторами створення професійних об'єднань у галузі маркетингу, лауреатами Державної премії за підручники з маркетингу, авторами перших підручників і авторських методик викладання та інструментів практичного маркетингу. До розроблення програми були залучені адміністративні структури Університету та провідні науково-педагогічні працівники економічного факультету. До складу проектної групи входять 4 доктори економічних наук, професори і доцент, 1 кандидат економічних наук, доцент, які є активними науковцями і мають багаторічний досвід підготовки аспірантів. Під науковим керівництвом членів проектної групи було успішно захищено загалом 3 докторських та 29 кандидатських дисертацій у галузі маркетингу.

Програма вперше була ліцензована у 2016 р., тоді ж відбувся перший набір аспірантів на ОНП 075 «Маркетинг». Початково підсумкова атестація на ОНП складалася з комплексного підсумкового іспиту зі спеціальності 075 Маркетинг та захисту дисертаційної роботи доктора філософії. У 2019 р. в ОНП були внесені зміни щодо підсумкової атестації випускників: вилучено комплексний підсумковий іспит, що допускається діючими нормативними документами (Постанова КМУ №261 від 23.03.2016 р., п.11).

https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Postanova%20KMU%20_261.pdf

Відповідно до п.6 та п.8 Постанови КМУ № 283 від 03.04.2019,

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP190283.html, підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. У новій редакції ОНП «Маркетинг», введеної у дію Наказом ректора КНУТШ №938-32 від 04.12.2019 р. http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_ONP/938-32_04.12.2019.pdf зроблені відповідні зміни у підсумковій атестації: оцінка рівня здобутих під час навчання на ОНП аспірантом професійних знань, умінь та навичок відбувається шляхом обговорення на фаховому міжфакультетському семінарі результатів проведеного ним самостійного наукового дослідження, яке оформлено та представлено у вигляді дисертації відповідно до встановлених вимог до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 075 «Маркетинг».

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	1	1	0	0	0
2 курс	2018 - 2019	2	1	1	1	0
3 курс	2017 - 2018	0	0	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	1	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	1815 Маркетинг
другий (магістерський) рівень	27722 Маркетинг 32245 Бізнес-адміністрування і консультування (мова навчання українська/англійська) Програма передбачає подвійне дипломування з Університетом Мачерата, Італія (Global Politics and International Relations, Curriculum International Politics and Economic Relations) 40787 Бізнес-адміністрування і консультування (мова навчання англійська/українська) З можливістю подвійного дипломування з Університетом Мачерата, Італія (Global Politics and International Relations, Curriculum International Politics and Economic Relations)
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37122 Маркетинг

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	283553	82608
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	283553	82608
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2156	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_PhD_075_2019.pdf</i>	pT8R2uKVOxLKpy/BdVGcZx5bNCfEko4wDSOxx3sevhA=
Освітня програма	<i>ОНП_PhD_075_2016.pdf</i>	9Gif91jW3OBfQlR/7F8WHSYrUYWemDv7XBOo7JabR4=
Навчальний план за ОП	<i>НП_075_2016.pdf</i>	H1Gqy2hz/YFpimPjBgfbXom/yBkNlCdTD4V6DEwaFX8=
Навчальний план за ОП	<i>НП_075_2019.pdf</i>	2lasLHbxBQhe2VV98bs+l81CefUJnIosfFgRIh2NYEE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>075_Скрипниченко.pdf</i>	SQityGIXjCB1P8oBPe3kDwBvq6clyWTJ5AcQirbdbv4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>075_Федорченко.pdf</i>	pZz6EVJ68RjHOI8GpYW7KgSD6dKGIg8AGMs9zjfBs1I=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>075_ГО_ОМУ.pdf</i>	tZvxb3pLByIq/MgLieYjaPc2vQ2iNLBX3ZymQ8QbZRs=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОНП полягають у підготовці фахівця ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 075 «Маркетинг» здатного виявляти і теоретично обґрунтовувати нові реальні економічні процеси і явища в Україні і світі, знаходити шляхи практичного вирішення економічних проблем і реалізації можливостей в умовах невизначеності ринкового середовища, керувати різними ланками організаційних структур у сфері економіки, освіти, державного управління, громадських організацій, здійснювати наукову та педагогічну діяльність, що формує його високу конкурентоспроможність та можливість інтеграції в європейський та світовий науково-освітній і економічний простір.

Унікальність ОНП полягає у синергетичному поєднанні фундаментальної методологічної і теоретичної підготовки у високопрофесійному науковому середовищі класичного університету з навичками генерувати практичні варіанти вирішення економічних проблем, зокрема, у:

- вмінні критично аналізувати, узагальнювати теоретичні підходи вітчизняних та іноземних вчених, розробляти власні економічні концепції, конструювати авторський категоріальний апарат;
- навичках проведення глибокої діагностики ринкового стану суб'єктів господарювання в змінному національному та міжнародному бізнес-середовищі;
- націленості на стратегічний аналіз і прийняття стратегічних рішень;
- доведення наукових гіпотез виключно на основі збору первинної маркетингової інформації (репрезентативні вибіркові спостереження, експерименти тощо).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Стратегія розвитку КНУТШ сформульована у Стратегічному плані його розвитку на період 2018-2025 рр, схваленому Вченою радою Університету 25.06.2018 р. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Відкриття та подальше існування ОНП «Маркетинг» підготовки докторів філософії сприяє реалізації основних функцій Університету, оскільки цілі ОНП відповідають стратегії його розвитку, а також, Стратегії розвитку факультету (<http://econom.univ.kiev.ua/ru/faculty-development-program/>) і кафедри міжнародної економіки та маркетингу (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/dev-program/>). Місію випускової кафедри міжнародної економіки та маркетингу (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/dev-program/>) зосереджено на активізації науково-дослідної діяльності обдарованої молоді із сучасним мисленням, служіння суспільству, підвищення якості освіти, формування нової генерації патріотичної інтелігенції. ОНП реалізує місію «Нові знання на службі процвітання країни, ефективної

міжнародної взаємодії, гармонійного розвитку особистості».

Розвиток ОНП відбувається через уточнення її цілей, переліку навчальних дисциплін, розширення спектру фахових компетентностей випускників та програмних результатів навчання, формування тематики наукових досліджень аспірантів відповідно до актуальних напрямів розвитку маркетингу, збільшення залучення аспірантів до програм мобільності.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів вищої освіти враховувались під час формулювання цілей та програмних результатів навчання на ОНП шляхом особистих співбесід, заявок на працевлаштування, опитувань, публічних обговорень.

Інтереси здобувачів вищої освіти враховуються при формуванні напрямів досліджень і навчальних курсів через співбесіди зі здобувачами в період вступу на навчання, а також, довідок про майбутнє працевлаштування. Частина здобувачів планують будувати свою кар'єру в галузі науки і педагогічної діяльності, і це враховано в програмних результатах і напрямках досліджень (асп. Білокриницька С.О. досліджує тему «Маркетинг підприємницьких університетів в Україні»), а інші здобувачі пов'язують майбутнє з бізнес діяльністю, і це теж враховано під час формулювання цілей та програмних результатів навчання (асп. Скрипка О.О. планує продовжити свою професійну кар'єру в міжнародній компанії, і, відповідно тема його дослідження «Маркетинг партнерських відносин в діяльності виробників мінеральних добрив на міжнародних ринках»). Таким чином, формується оптимальна структура цілей, завдань, компетентностей, програмних результатів, навчальних дисциплін.

За результатами опитування була скорегована освітня компонента програми в напрямі посилення практичної, управлінської підготовки, поліпшення навичок наукового письма англійською мовою тощо. Нова редакція ОНП «Маркетинг» розміщена на офіційному сайті економічного факультету для публічного обговорення та врахування пропозицій всіх груп стейкхолдерів.

- роботодавці

В Університеті та на економічному факультеті створенні умови для співпраці з представниками наукових установ, інших закладів вищої освіти, державних інституцій та бізнесу шляхом їх участі у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах, семінарах, під час проведення Днів кар'єри, їх залучення до освітнього процесу, опитувань. З метою активізації партнерських відносин із роботодавцями в Університеті започатковано Ради роботодавців, співпрацю яких із здобувачами освіти забезпечує Сектор працевлаштування студентів і аспірантів Науково-методичного центру організації навчального процесу. На факультеті організовано Центр кар'єри та працевлаштування.

Пропозиції роботодавців були враховані в процесі формування цілей та програмних результатів в процесі спільної роботі в ГО «Об'єднання маркетологів України», під егідою якої сумісно з представниками освіти і бізнесу спільно формуються і удосконалюються професійні стандарти фахівців з маркетингу рівня доктор філософії. Були враховані такі пропозиції роботодавців, як вміння переорієнтуватися на виклики змінного ринкового середовища, здатність до стратегічного розвитку бізнесу, дослідження ринків, бізнес планування, навички роботи в команді, організації особистого часу (тайм-менеджмент), бізнес комунікацій, презентацій результатів своїх досліджень, наявність стійких морально-етичних принципів і громадянської позиції (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>).

- академічна спільнота

В освітній сфері інтереси академічної спільноти враховані через викладання курсів пов'язаних з педагогічною майстерністю, напр., академічне письмо, методологія та організація наукових економічних досліджень, soft skills та асистентська педагогічна практика обсягом у 10 кредитів).

У науковій сфері представники академічної спільноти зацікавлені в отриманні здатних до самостійної науково-дослідницької та науково-організаційної роботи фахівців ступеня доктор філософії із системним науковим світоглядом, сформованим сучасним економічним мисленням, глибокими знаннями новітніх проблем маркетингу, набутими універсальними навичками дослідника, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір.

Партнерами наукового співробітництва економічного факультету є: Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Торгівельно-промислова палата України, Університет Мачетата (Італія), Університет Кассіно (Італія), Su Zhou Phenixcity Media Company (Китай), Союз промисловців і підприємців України та ін. (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/Round_table_22.05.2019.pdf).

Обговорення зазначених аспектів освітньої програми проводилось на розширених засіданнях кафедри міжнародної економіки та маркетингу, засіданнях науково-методичної ради економічного факультету, засіданнях вченої ради економічного факультету, нарадах з керівництвом університету і знайшло відображення у відповідних рішеннях щодо змісту освітньої програми.

- інші стейкхолдери

У процесі реалізації ОНП «Маркетинг» враховано інтереси та пропозиції професійних спільнот. Зокрема, у 2019 р. економічний факультет у складі університету долучився до співпраці з Мінекономрозвитку України на основі підписаного Меморандуму про співробітництво за проектом «Синергія знань, досвіду та креативності заради майбутнього» <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomrozvitku-rozpochinaye-programu-naukovo-doslidnoyi-spiivpraci-z-providnimi-universitetami-ukrayini> <https://www.facebook.com/econom.theory/posts/1382918788526731/>.

Кафедра міжнародної економіки та маркетингу була одним з ініціаторів та засновників ГО «Об'єднання маркетологів України», яке має 14 регіональних відділень і об'єднує десятки суб'єктів господарювання, насамперед ЗВО; в рамках організації на системній основі відбувається обговорення актуальних проблем науки і практики в галузі маркетингу і, в

цілому, управління сучасним бізнесом.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання, освітня та наукова складові, форми навчання та викладання ОП «Маркетинг» постійно оновлюються з урахуванням сучасних тенденцій розвитку теорії та практики маркетингу в Україні і світі через використання наступних механізмів:

- обмін новітньою науковою інформацією між українськими і зарубіжними провідними фахівцями у сфері маркетингу на міжнародних науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах, ін.;
- систематичне обговорення актуальних напрямів досліджень на засіданнях вченої ради факультету (1-2 рази на семестр згідно плану), засіданнях спеціалізованих вчених рад, де аналізується і підтверджується опонентами актуальність досліджень;
- постійний моніторинг тематики наукових публікацій в наукометричних базах даних (Scopus, Web of Science та ін.), в процесі вивчення курсу «Методологія наукових досліджень» та підготовки дослідницьких пропозицій;
- регулярний моніторинг бази даних захищених в Україні дисертацій з тематики маркетингу, обговорення нових тенденцій на засіданнях кафедри під час методологічних семінарів та атестацій аспірантів (1 раз у семестр), що фіксується протоколами кафедри;
- практичні аспекти управлінських проблем систематично обговорюються з представниками бізнесу на засіданнях ГО «Об'єднання маркетологів України».

Отримання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури здійснюється шляхом їх членства в Alumni Club EF.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Галузевий контекст ОП враховується через реалізацію інтересів і індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, що пов'язано зі сферою існуючої або майбутньої професійної діяльності здобувачів. Така система для класичного дослідницького університету є набагато ефективнішою, ніж попередня обов'язкова прив'язка до галузі тематик спеціалізованих рад. Здобувачі ОП володіють глибокими і системними знаннями в сфері маркетингу, здатні ефективно досліджувати діяльність суб'єктів господарювання в різних галузях економічної діяльності. Маркетинг як наука не має галузевого аспекту, а лише специфіку управління на різних галузевих ринках.

Урахування регіонального контексту на системній основі здійснюється через участь в роботі громадських, професійних організацій, напр., ГО «Об'єднання маркетологів України», яка об'єднує 14 регіональних підрозділів, що напрацьовують регіональні аспекти розвитку теорії і практики маркетингу, специфіка яких узагальнюється і вивчається в процесі підготовки наукових робіт. На сьогодні вже склалася регіональна наукова спеціалізація: прикладом є міжрегіональний підручник «Маркетинг» під ред. проф. Старостіної А.О., фундатора і Віце-президента ще однієї ГО «УАМ». Існування регіональних осередків дозволяє здобувачам ОП здійснювати науково-дослідницькі експерименти по всій Україні, тим самим досягати достовірності наукових результатів. Подібна робота здійснюється у співпраці з Союзом промисловців і підприємців України та іншими організаціями.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП «Маркетинг» було враховано практики підготовки докторів філософії з економіки у Європі та США. Докладно були вивчені системи підготовки і реалізації PhD програм: UB Школи економіки, яка надає можливість проведення досліджень у широкому спектрі галузей економіки у рамках міжнародної програми PhD в Університеті Барселони (Іспанія); Рурської вищої школи економіки (RGS Econ, Німеччина), яка поєднує базову освіту з широким дослідницьким середовищем, у тому числі з провідним інститутом економічних досліджень Німеччини RWI - Інститут економічних досліджень ім. Лейбніца; Гамбурзького університету (Німеччина) - програму на стику економіки, філософії та політології; з економіки та фінансів PEF Університету Санкт-Галлена (Швейцарія), яка навчає PhD студентів академічним знанням в галузі економіки, економетрики та фінансів із особливим акцентом на теоретичні та емпіричні дослідження в економічній політиці; Гарвардського університету (США), націлену на підготовку успішних дослідників в галузі економіки та викладацької роботи в академічних колах або на відповідальних посадах в уряді та бізнесі.

Вивчення PhD програм у різних країнах дозволило зробити висновок про тенденцію переходу до науково-дослідницької роботи аспірантів у міждисциплінарних програмах, що може бути запозичене для підвищення конкурентоздатності ОП на ринку освітніх послуг.

У процесі реалізації ОП були розглянуті аналогічні вітчизняні програми.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Станом на початок 2020 року стандарт вищої освіти третього рівня за спеціальністю 075 Маркетинг не затверджений Міністерством освіти і науки України.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Зміст ОП «Маркетинг» дає можливість досягти результатів навчання, які відповідають дескрипторам НРК для дев'ятого кваліфікаційного рівня.

Здатність випускників ОНП розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, які передбачають глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, забезпечується науковою складовою програми, яка передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження, отримання нових наукових результатів за темою дослідження на основі отриманих передових концептуальних та методологічних знань у галузі економічної науки, навичок креативного мислення та комунікативних компетентностей.

Програмні результати, які відповідають вимогам НРК щодо найбільш передових концептуальних та методологічних знань в галузі маркетингу (Зн1) забезпечуються ОНД 03 «Студії з маркетингу» (ПРН 2, 5, 7-13, 16), ОНД 04 «Філософія науки та інновацій» (ПРН 1, 6).

Набуття аспірантами умінь проведення критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та складних ідей (Ум1) відбувається через наукову роботу, вивчення дисциплін ОНД 02 «Філософія науки та інновацій» (ПРН 14), ОНД 03 «Студії з маркетингу» (ПРН 21, 25) та ОНД 04 «Методологія та організація наукових економічних досліджень» (ПРН 20).

За допомогою різних видів освітньої діяльності (викладання ДВА 1.37 «Універсальні (м'які) здібності «Soft Skills» (англійською мовою)», аудиторна робота, академічна мобільність) та наукової роботи (участь у реалізації наукових проєктів, конференціях, консультації з науковим керівником) аспіранти здобувають комунікативні компетентності, а саме здібності вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери їх наукових та/або професійних інтересів (К1). Уміння аспірантів користуватися академічною українською та англійською мовами у науковій та професійній діяльності досягається під час аудиторної роботи, участі у конференціях, написання наукових статей за темою власного наукового дослідження, вивчення ОНД 01 «Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)» (ПРН 38, 40).

Вміння ініціювати інноваційні комплексні проєкти, проявляти лідерство та повну автономність під час їх реалізації (АВ1) досягаються науковою роботою аспірантів та їх методологічну підготовку з ОНД 04 «Методологія та організація наукових економічних досліджень» (ПРН 15, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 44, 48) та під час інших видів освітньої діяльності.

Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень (АВ2) забезпечуються результатами навчання ОНД 04 «Філософія науки та інновацій» (ПРН 45) та науковою роботою аспіранта.

Компетентність за НРК «Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших (АВ3)» корелює з ФК 8 ОНП, яка забезпечується ОНД 02 «Філософія науки та інновацій» (ПРН 46), ОНД 03 «Студії з маркетингу» (ПРН 16) та ОНД 04 «Методологія та організація наукових економічних досліджень» (ПРН 46).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

28

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 075 «Маркетинг». Об'єктом вивчення спеціальності є маркетингова діяльність як форма взаємодії суб'єктів ринкових відносин для задоволення їх економічних та соціальних інтересів. Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням та відповідними компетентностями, необхідними для вирішення проблем і розв'язання складних завдань маркетингової діяльності, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризуються невизначеністю умов і вимог, викликів середовища.

Теоретичний зміст предметної області: суть маркетингу як сучасної концепції управління бізнесом; понятійно-категорійний апарат, принципи, функції, концепції маркетингу та їх історичні передумови; специфіка діяльності ринкових суб'єктів у різних сферах та на різних типах ринків; зміст маркетингової діяльності, розроблення маркетингових стратегій та формування управлінських рішень, у т.ч. у міждисциплінарному контексті.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання та дослідницької діяльності, професійні методики та технології, необхідні для забезпечення ефективної маркетингової діяльності, методологія проведення наукових досліджень, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, способи поширення та презентації результатів досліджень.

Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти, необхідні для прийняття та імплементації маркетингових управлінських рішень.

Цілями навчання на третьому освітньо-науковому рівні відповідно до Національної рамки кваліфікацій є здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-u-dodatok-do-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-t120619>). Для

ОНП «Маркетинг» були конкретизовані цілі: підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних та управлінських кадрів, здатних розв'язувати комплексні проблеми у галузі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності на основі формування і розвитку у аспірантів програмних компетентностей, оволодіння ними основними вміннями та навичками виконання оригінального дисертаційного дослідження у галузі маркетингу. (Додатки, табл.1)

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування аспірантами індивідуальної освітньої траєкторії визначена та регулюється Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ №261 від 23.03.2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>), Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf

Індивідуальна освітня траєкторія аспіранта формується із дотриманням вимог ОНП «Маркетинг» і максимально враховує його індивідуальні потреби та освітньо-професійні інтереси, відображається в індивідуальному навчальному плані та індивідуальному плані наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою економічного факультету.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається як через вибір напряму власного наукового дослідження, наукового керівника, індивідуальний план наукової роботи, вибір навчальних дисциплін із переліку вибіркових дисциплін навчального плану ОНП, так і через можливості внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності. Вибір теми наукового дослідження аспіранта відповідає науковим інтересам здобувача, перспективам його майбутнього професійного розвитку і працевлаштування.

Внутрішня академічна мобільність передбачає можливість вибору аспірантом дисциплін інших освітніх програм КНУТШ. Зовнішня академічна мобільність регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk)

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Можливість формування аспірантами індивідуальної освітньої траєкторії визначена та регулюється Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ №261 від 23.03.2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>), Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf

Індивідуальна освітня траєкторія аспіранта формується із дотриманням вимог ОНП «Маркетинг» і максимально враховує його індивідуальні потреби та освітньо-професійні інтереси, відображається в індивідуальному навчальному плані та індивідуальному плані наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою економічного факультету.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається як через вибір напряму власного наукового дослідження, наукового керівника, індивідуальний план наукової роботи, вибір навчальних дисциплін із переліку вибіркових дисциплін навчального плану ОНП, так і через можливості внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності. Вибір теми наукового дослідження аспіранта відповідає науковим інтересам здобувача, перспективам його майбутнього професійного розвитку і працевлаштування.

Внутрішня академічна мобільність передбачає можливість вибору аспірантом дисциплін інших освітніх програм КНУТШ. Зовнішня академічна мобільність регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk)

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОНП передбачають виконання здобувачами завдань, зорієнтованих на отримання практичної підготовки у сфері науково-дослідної (проведення реальних досліджень в рамках ОНД 04), педагогічної (ОНД 05) і практичної (формування стратегії маркетингової діяльності в рамках ДВА 2.5) діяльності. У навчальному плані ОНП передбачена асистентська педагогічна практика, метою якої є формування компетентностей майбутнього викладача економічних дисциплін у ЗВО на основі поглиблення та закріплення знань аспірантів з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання. Практика наближена до напрямів наукових досліджень аспіранта, передбачає апробацію результатів наукових досліджень аспіранта. Асистентська педагогічна практика проводиться на другому та третьому році навчання обсягом 300 год. (10 кредитів), у т.ч. не менше 50 годин семінарських занять зі студентами. Підсумки асистентської педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри під час проміжної атестації аспірантів, а загальні підсумки затверджуються на засіданні Вченої ради економічного факультету.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття здобувачами ОНП «Маркетинг» соціальних навичок (Soft skills) є вкрай важливим для досягнення заявлених цілей та програмних результатів ОНП. Універсальні уміння аспірантів слугуватимуть підґрунтям для їх подальшої науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності, сприятимуть формуванню професіоналізму, комунікабельності, етичних норм поведінки та дотримання принципів академічної доброчесності, поглибленню психологічних знань, підвищать конкурентоздатність на ринку праці, а також розвинуть

їх лідерські здібності, уміння ефективної міжособистісної взаємодії та організаційні вміння, сприятимуть формуванню загальних компетентностей абстрактного мислення, аналізу та синтезу, навичкам використання інформаційних та комунікативних технологій.

Формування та розвинутих універсальних навичок у аспірантів ОНП «Маркетинг» досягається різними видами освітньої діяльності: викладання ДВА «Універсальні (м'які) здібності «Soft Skills» (англійською мовою)», ОНД «Філософія науки та інновацій», «Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)», асистентська педагогічна практика, аудиторна робота, участь у реалізації наукових проєктів, конференціях, консультації з науковим керівником, презентація результатів власного наукового дослідження, написання наукових статей академічною українською та англійською мовами.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт за галуззю знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 075 Маркетинг не затверджений.

Згідно чинного Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010» (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15.02.2019р. №259) кваліфікація здобувача вищої освіти за даною ОНП відповідає професійній назві за кодом КП: 2441.1 «Наукові співробітники (економіка)», 2310 «Викладачі університетів та інших вищих навчальних закладів». Узагальнений об'єкт діяльності: наука, бізнес, сфера державного управління, вища освіта.

Цілі та програмні результати ОНП «Маркетинг» відповідають вимогам чинного Класифікатора професій щодо працівників рівня кваліфікації «кандидат наук» (доктор філософії), і передбачають високий рівень знань у галузі маркетингу, уміння застосовувати наукові концепції, теорії та методи для розв'язання економічних проблем, а також, в процесі систематизованого викладання відповідних дисциплін.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЕКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів ОНП, перевіряється при погодженні програми у НМК економічного факультету та затверджується вченою радою факультету. Аспіранти беруть у цьому участь як члени НМК і Вченої ради факультету.

Розподіл часу між аудиторною і самостійною роботою здійснюється з врахуванням норм Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. У навчальному плані ОНП «Маркетинг» кількість годин для аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін складає відповідно 20% та 80%. Значний обсяг самостійної роботи обумовлений досягнутою здобувачами третього рівня освіти здатністю навчатися самостійно і самовмотивовано.

Форми і методи аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін є збалансованими та узгодженими із результатами навчання із цих дисциплін і з видами навчальної діяльності, що реалізуються в процесі навчання. Результати опитування аспірантів засвідчили що перевантаження самостійною роботою з дисциплін не спостерігається (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОНП «Маркетинг» не передбачає дуальну форму освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2019/Aspirantura_2019.pdf

http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/phd/

http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/phd/
на факультеті

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників урахують особливості ОП?

Правила прийому на навчання на ОНП «Маркетинг» та вимоги до вступників складені відповідно до законодавства України, а також, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, які щороку затверджуються ректором КНУ імені Тараса Шевченка та оприлюднюються на сайті університету

http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2019/Aspirantura_2019.pdf

До аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули освітній ступінь магістра (спеціаліста).

Вступники складають: вступний іспит зі спеціальності у письмовій формі, який містить теоретичні і творчо-розрахункові завдання, а також, передбачає презентацію власної дослідницької пропозиції, яка оцінюється за критеріями наукової новизни, обґрунтованості, оригінальності та актуальності; і іспит з іноземної мови, який проводять за програмою, що відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Програма та завдання для вступних випробувань щорічно оновлюються з урахуванням змін в науковому середовищі за даною спеціальністю та рекомендацій і пропозицій стейкхолдерів, і розміщуються на офіційному сайті факультету http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/admission-to-phd-and-doc/phd/programs-of-entrance-examinations/. Вступникам з непрофільною освітою на рівні магістра (спеціаліста), перед вступними іспитами з іноземної мови та спеціальності призначається додаткове вступне випробування. Для вступників немає обмежень та привілейованого доступу до навчання.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (31.08.2018) <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>, Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) в Університеті <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>, Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (Наказ МОН України від 18.01.2018, №54) <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-poryadok-vidrahuvannya-pererivannyanavchannya-ponovlennya-i-perevedennya-osib-yaki-navchayutsya-u-zakladah-vishoyi-osviti-takozhnadannya-yim-akademichnoyi-vidpustki>, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в Університеті (29.06.2016) http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (29.06.2016) http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk. Всі документи представлені у вільному доступі на сайті Університету і економічного факультету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на ОНП 075 «Маркетинг» не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У питаннях визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, Університет керується Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (від 31.08.2018 р.) <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в Університеті (від 29.06.2016 р.) http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk, Законом України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. Наразі Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів ЦОВВ, існування яких передбачене чинним законодавством. Після прийняття та затвердження процедури такого врегулювання, Університет застосовуватиме процедуру відповідних освітніх декларацій. В частині визнання результатів вступного випробування з іноземної мови для вступників, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівні B2-C2, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови. Перелік міжнародних сертифікатів з іноземної мови рівнів B2-C2 подано у Додатку 2 правил прийому до аспірантури/ад'юнктури Київського національного університету імені Тараса Шевченка. http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2019/Aspirantura_2019.pdf. Вступник, якому відмовлено у зарахуванні іспиту за сертифікатом, має право скласти іспит з іноземної мови на загальних підставах.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

У 2016-2019 рр. вступники на ОНП «Маркетинг» не представили сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років і не були звільнені від складання вступного іспиту.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання і викладання на ОНП здійснюється на основі студентоцентрованого підходу як за допомогою традиційних методів і прийомів, так і з використанням проблемно-орієнтованих методик, самонавчання, у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, консультацій з викладачами. Контактні години побудовані у формі лекцій, семінарів та практичних занять в інтерактивному форматі. Самостійна робота дозволяє виявити особисті здібності, схильність до науково-дослідної роботи, творчої діяльності, підвищити рівень підготовки та розкрити індивідуальний потенціал. Практична складова забезпечує формування у аспірантів професійних компетентностей для прийняття самостійних управлінських рішень.

Відповідність зазначених методик програмним результатам навчання окремо по кожному освітньому компоненту пояснюється в робочих програмах відповідних навчальних дисциплін (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/work-programs/). Форма робочої програми навчальної дисципліни передбачає чітку кореляцію результатів навчання з програмними результатами навчання. Програмні результати навчання здобувачів освіти можуть бути досягнуті через набуття ними теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для проведення власного наукового дослідження. результати якого

мають наукову новизну, теоретичну та практичну значимість.

Відповідність методів навчання і викладання програмним результатам навчання відображена у таблиці з додатків до звіту самооцінювання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід передбачає розширення прав і можливостей аспірантів, їх вищу мотивацію до навчання, а також розробку нових підходів до викладання.

Втілення студентоцентрованого навчання і викладання на ОНП передбачає:

- застосування різних (традиційних та інноваційних) способів подачі матеріалу («Академічне письмо англійською мовою» – формування і відпрацювання навичок перекладу і редагування бізнес і наукових матеріалів з використанням онлайнних перекладачів, словників і редакторів);
- гнучке використання різноманітних педагогічних методів («Методологія та організація наукових економічних досліджень» – стимуляція розробки альтернативних робочих гіпотез досліджуваної проблеми);
- регулярне удосконалення і коригування інтерактивних способів подачі матеріалу та педагогічних прийомів («Студії з маркетингу» – командна робота з виявлення управлінської проблеми й пошук альтернативних способів її вирішення);
- повага й увага до аспірантів та їхніх потреб (створення умов для визначення етапів, послідовності їх виконання, змістовних завдань наукового дослідження, умов для публікації його проміжних та остаточних результатів).

Форми і методи навчання обираються викладачами відповідно до змісту освітніх компонентів, а студентоцентрованість полягає, насамперед, у кращих практиках викладання і комунікацій.

Рівень задоволеності аспірантів методами навчання і викладання вивчається через проведення анкетування (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОНП повною мірою відповідають принципам академічної свободи. Остання передбачає самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, наукової та дослідницької діяльності, яка здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, провадження наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується лише з урахуванням обмежень, встановлених Законом України «Про вищу освіту».

Академічна свобода науково-педагогічних працівників забезпечується свободою обирати педагогічні методи та прийоми, що використовуватимуться в процесі викладання, а також, використовувати у навчальному процесі результати власних наукових досліджень.

Академічна свобода аспірантів реалізується через: свободу вибору аспірантом ЗВО для навчання; вільний вибір напрямку та теми власного наукового дослідження (починаючи з дослідницької пропозиції вступника зі спеціальності); запровадження на ОНП блоків навчальних дисциплін вільного вибору аспіранта – загальноуніверситетських та економічного факультету. Також академічна свобода реалізується через можливість аспіранта як члена академічної спільноти думати та діяти самостійно, без тиску з боку наукового керівника та/або адміністрації факультету та університету, інших осіб.

Опитування показало, що викладачі та аспіранти ОНП визнають наявність високого рівня академічної свободи (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/poll/)

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ інформаційне забезпечення навчального процесу передбачає формування інформаційного пакету (<http://www.asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>), що містить, стислий опис напрямів і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка аспірантів із зазначенням термінів та умов навчання, форм атестації, навчальний план з розподілом годин за нормативними і вибірковими дисциплінами, послідовність та терміни їх вивчення для кожної форми навчання, анотації дисциплін із зазначенням попередніх умов їх вивчення, форм навчальної діяльності, робочі навчальні програми (аналог силабусу) всіх дисциплін. Інформація розміщується на сайті КНУТШ, економічного факультету, веб-сторінці кафедри міжнародної економіки та маркетингу перед початком відповідного періоду навчання (семестру). Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання по усіх освітніх компонентах ОНП відображена у робочих програмах навчальних дисциплін і асистентської педагогічної практики. Ця інформація повідомляється аспірантам перед початком навчального процесу. Аспіранти мають можливість постійного доступу до цієї інформації.

Більш деталізовану інформацію щодо навчального плану підготовки, процедури підготовки захисту дисертації аспіранти отримують в процесі навчання від викладачів, наукової частини економічного факультету.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Навчальним планом і графіком навчального процесу ОНП передбачено поєднання навчання і науково-дослідницької роботи. Наукові дослідження здійснюються аспірантами протягом усього терміну навчання. Співвідношення теоретичного навчання та науково-дослідницької роботи є оптимальним і обґрунтованим.

В процесі навчання компетентностей дослідника аспіранти набувають при вивченні дисциплін, які поєднують освітню та наукову складові. Так, дисципліна «Філософія науки та інновацій» формує сучасні філософські і загальнометодологічні знання в галузі науково-дослідної роботи та навички практичного застосування сучасних

філософських знань у процесі виконання наукового дослідження; «Академічне письмо англійською мовою» формує навички роботи з автентичними науковими текстами, грамотного написання наукових документів та статей іноземною мовою, забезпечує можливості міжнародних наукових комунікацій; асистентська педагогічна практика сприяє формуванню вмінь і навичок опрацювання наукових й інформаційних джерел та здатності донесення до аудиторії результатів своїх наукових досліджень; в процесі вивчення «Методології та організації наукових економічних досліджень» аспіранти вчаться обирати адекватні методи наукового дослідження й формулювати загальну методологічну базу власних досліджень, усвідомлювати його актуальність, формулювати об'єкт, предмет, мету й окреслювати завдання наукової роботи. «Студії з маркетингу» та «Методологічні та практичні аспекти міжнародного маркетингу» формують знання щодо предметної області, уміння обґрунтовувати актуальність і значення власних дослідницьких позицій у контексті сучасних інтернаціоналізованих завдань маркетингової діяльності. Поєднання навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів відбувається в процесі реалізації кафедральної наукової держбюджетної теми «Стратегії міжнародного співробітництва за умов поглиблення регіональної економічної співпраці» (2016-2021 рр., № 16 КФ 040-07), проміжним результатом виконання якої опубліковано 21 статтю у журналах, що індексуються у БД Scopus, і Web of Science, 23 статті у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, 17 статей у періодичних виданнях та колективних монографіях, у т.ч. за кордоном, 25 публікацій у матеріалах конференцій, отримано довідки про впровадження результатів науково-дослідної роботи. У 2019-2020 рр. економічний факультет у складі університету долучився до співпраці з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України на основі реалізації Меморандуму про співробітництво за проектом «Синергія знань, досвіду та креативності заради майбутнього» (<http://kunews.knu.ua/sinerhiya-zaradi-majbutnogo/>). Посиленню науково-дослідної спрямованості навчального процесу слугує також створення платформи для взаємодії між аспірантами і стейкхолдерами для розвитку наукової роботи і спільних проектів у сфері бізнесу, здобуття досвіду та апробації результатів наукових досліджень аспірантів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

На економічному факультеті існує система регулярного перегляду та оновлення робочих програм, освітніх компонентів ОНП, що здійснюється викладачами, які читають навчальні дисципліни. Тематичні плани та зміст навчальних дисциплін постійно оновлюється і вдосконалюються на основі впровадження результатів наукових досліджень викладачів, участі у програмах академічної мобільності, зарубіжних стажуваннях. Наукові керівники аспірантів, викладачі ОНП є активними науковцями (додатки, табл. 2).

Оновлення освітніх компонентів ОНП забезпечується через кореляцію навчальних дисциплін з науковими інтересами викладачів, з проблематикою їх стажувань, участю у програмах академічної мобільності, науковими публікаціями, апробацією результатів науково-дослідної роботи на наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах. Так, наукові керівники ОНП Каніщенко О.Л. і Старостіна А.О. мали стажування за програмою Британської Ради «Academic Teaching Excellence» (11-15.01.2016), що сприяло підвищенню якості викладання дисциплін англійською мовою; актуалізація проблематики міжнародних економічних протистоянь і санкцій викликала необхідність включення у дисципліну «Методологічні та практичні проблеми міжнародного маркетингу» матеріалу про теорію і практику міжнародних адміністративних обмежень.

Додатковою формою наукової та науково-практичної актуалізації змісту освітніх компонентів ОНП є регулярна науково-педагогічна співпраця із зарубіжними ЗВО, запрошеними професорами, участь у міжнародних конференціях, спільні публікації із зарубіжними вченими з Польщі, Італії, ОАЕ тощо (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/staff/kanischenko/>).

Здобутки світової економічної науки реально відображені у змісті таких освітніх компонентів ОНП, як «Студії з маркетингу», «Філософія науки та інновацій», «Методологія та організація наукових економічних досліджень», «Методи стратегічного управління», «Сучасні інформаційні технології в економічних дослідженнях», «Методологічні та практичні аспекти міжнародного маркетингу» тощо.

Відбір сучасних практик та наукових досягнень для використання у навчальному процесі визначається безпосередньо самими викладачами і здійснюється відповідно до рекомендацій кафедр та НМК факультету. Оновлення контенту здійснюється щорічно. Удосконалення змісту навчальних дисциплін забезпечується встановленням вимог для викладацького складу при укладанні контракту, а також та при підвищенні кваліфікації, проходженні стажування, у т.ч. і закордонного. Так, до викладачів, які проходять стажування за кордоном та у вітчизняних ЗВО і інститутах НАНУ, висуваються особливі вимоги щодо оновлення змісту та методик викладання навчальних дисциплін.

Організаційно стажування викладачів забезпечується двосторонніми договорами між факультетом та іншим закладом. Договори з зарубіжними ЗВО також включають пункти про надання викладачам економічного факультету можливості підвищувати свої науковий рівень та викладацьку майстерність на базі приймаючої сторони.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

ОНП розроблена та реалізується з урахуванням кращого зарубіжного досвіду підготовки здобувачів вищої освіти за наявності вільного володіння викладачами та аспірантами англійською мовою. Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності університету та економічного факультету за такими напрямками:

- практика спільних наукових досліджень та публікацій у співпраці із зарубіжними вченими;
- участь у міжнародних зарубіжних конференціях, форумах, семінарах;
- закордонні стажування викладачів та аспірантів;
- академічна мобільність викладачів та аспірантів, яка діє в Університеті відповідно до п. 11 Положення про організацію освітнього процесу. Викладачі та аспіранти мають доступ до міжнародних програм мобільності Еразмус+, DAAD, IREX та програм ім. Фулбрайта для молодих науковців. Університет та економічний факультет мають договори двосторонньої співпраці із зарубіжними ЗВО;
- участь викладачів у міжнародних грантових дослідженнях;
- участь у навчальному процесі запрошених професорів із зарубіжних ЗВО;

- наявність відкритого доступу викладачів та аспірантів з локальної мережі університету до численних міжнародних науково-інформаційних ресурсів: регулярний доступ до ресурсів Scopus, Web of Science, платформи Springer Nature; тестовий доступ на пільгових умовах до 11 інших науково-інформаційних платформ, що дозволяє викладачам і аспірантам підтримувати високий рівень інформованості щодо світового наукового надбання в галузі маркетингу.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КНУ до основних форм контрольних заходів, що застосовуються у межах навчального процесу для перевірки досягнення програмних результатів навчання, належать поточний та підсумковий контроль. У рамках поточного контролю здійснюються контрольні заходи під час лекцій, на практичних заняттях, у позааудиторний час (додаткові консультативні заняття за розкладом). Контроль на лекціях здійснюється у вигляді інтерактивного обговорення проблемних питань, вибіркового усного опитування аспірантів за матеріалом лекції з метою стимулювання їх активності та інтересу до дисципліни.

Основну роль у межах поточного контролю відіграють контрольні заходи під час практичних занять: вибіркоче усне опитування, фронтальна перевірка виконання завдань для самостійної роботи, самостійне розв'язання практичних задач, оцінка активності у процесі заняття, внесення пропозицій і оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей, оцінка рівня підготовки фіксованих виступів за проблемними питаннями, виконання творчих завдань, вирішення розрахункових завдань, аналіз кейсів тощо. Поточний контроль включає перевірку результатів позааудиторної самостійної роботи аспірантів, співбесіди з ними на консультаціях.

Контрольні заходи також передбачають проведення рубіжної контрольної роботи, що може включати теоретичні питання, виконання творчих, розрахункових, тестових завдань у межах навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль з навчальних дисциплін на ОНП здійснюється у таких формах контрольних заходів, як складання екзаменів з навчальних дисциплін та диференційованого заліку з асистентської педагогічної практики. Диференційований залік з асистентської педагогічної практики є формою контролю за виконанням індивідуального плану та набуттям аспірантом професійних навичок і вмінь на посаді викладача.

Екзамен є підсумковим етапом вивчення дисципліни, що здійснюється у письмовій формі упродовж визначеного часу у відповідності з графіком екзаменаційної сесії. Екзамен дозволяє комплексно оцінити отримані знання, уміння та навички здобувачів освіти. Максимально об'єктивній оцінці програмних результатів навчання сприяє

урізноманітнення структури завдань екзаменаційного білету (теоретичні питання науково-аналітичного характеру, ситуаційні, розрахунково-аналітичні та творчі завдання науково-аналітичного характеру тощо), повнота охоплення ними змісту дисципліни, оцінювання відповідно до об'єктивних критеріїв результатів теоретичної підготовки аспірантів, вміння практично застосувати набуті знання.

Типи та характер завдань у межах контрольних заходів враховують особливості третього рівня вищої освіти, а зміст завдань відповідає програмним результатам навчання.

Комплексне застосування форм і методів напрацьованої системи контролю забезпечує ефективну реалізацію принципу зворотного зв'язку, виявлення кількості і якості сформованих професійних компетентностей, перевірку досягнутих програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання у чіткій, зрозумілій та доступній для сприйняття формі висвітлюються у робочих програмах навчальних дисциплін, які оприлюднюються на сайті факультету, а також доступні для ознайомлення на профільних кафедрах, які забезпечують викладання даних дисциплін

(http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/work-programs/). У робочих програмах дисциплін розкриваються результати навчання у співвідношенні з методами контролю та їх часткою у підсумковій оцінці з дисципліни. Під час консультацій перед початком контрольних заходів детально розкривається характер та кількість завдань, які здобувач має виконати впродовж проведення підсумкового контролю, а також розподіл балів між ними.

В цілях контролю результатів науково-дослідної роботи здобувачів детально висвітлюється зміст, максимальна та мінімальна кількість балів, що може бути отримана за виконання завдань науково-дослідного характеру, зокрема: участі у дискусіях наукового характеру, підготовки наукових публікацій, участі у наукових семінарах та конференціях, проведення прикладних досліджень з використанням кількісних методів та масивів емпіричних даних.

Обов'язково розкриваються принципи організації поточного контролю навчальних досягнень здобувачів освіти, визначаються умови та мінімальна кількість балів для їх допуску до підсумкового контролю.

Усе це надає можливість встановити чіткі, прозорі та зрозумілі контрольні заходи та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми і методи поточного та підсумкового контролю розкривається у робочих програмах навчальних дисциплін, які оприлюднюються на сайті факультету (http://econom.univ.kiev.ua/ru/science/phd_and_doc/work-programs/). Додатково інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів в усній формі викладачем на першому лекційному або семінарському занятті з дисципліни. Відомості про бали та критерії оцінювання завдань рубіжного контролю повідомляються здобувачам викладачем на семінарському занятті за тиждень до його проведення. Результати рубіжного контролю доводяться до відома здобувачів освіти в індивідуальному порядку упродовж 3 днів з дати його проведення.

Інформація про структуру екзаменаційного білету, типи завдань та критерії їх оцінювання повідомляється здобувачам

не пізніше ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії. Підсумкові результати поточного контролю повідомляються здобувачам освіти в індивідуальному порядку викладачем перед початком проведення підсумкового контролю. Результати підсумкового контролю доводяться до відома здобувачів освіти екзаменатором упродовж двох робочих днів від дати його проведення.

Інформація щодо часу, форми та принципів проведення проміжної атестації доводиться до відома здобувачів науковим керівником в усній формі під час індивідуальних консультацій. Результати проміжної атестації доводяться до відома здобувачів під час засідання кафедри відразу після завершення контрольних заходів.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

У зв'язку з тим, що стандарту вищої освіти з підготовки докторів філософії (PhD) за спеціальністю 075 «Маркетинг» ще не затверджено, не представляється можливим визначити відповідність форм атестації здобувачів вимогам стандарту вищої освіти.

Основні положення щодо форм атестації здобувачів вищої освіти містяться в ОНП за спеціальністю 075 «Маркетинг» у пункті 3 (http://asp.univ.kiev.ua/doc/ONP_PHD/075.pdf) і повною мірою відповідають Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р., Постанові КМУ №283 від 03.04.2019).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Основним документом, у якому прописана процедура проведення контрольних заходів в університеті є «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка».

Процедура проведення контрольних заходів також міститься в ОНП «Маркетинг» на здобуття освітньо-наукового ступеню доктор філософії за спеціальністю № 075 «Маркетинг» у пункті 1.5 «Викладання та оцінювання» (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F-PhD-075_2019.pdf).

Забезпечення доступності для учасників освітнього процесу процедури проведення контрольних заходів здійснюється викладачами у навчальному процесі, а робочі програми навчальних дисциплін оприлюднено на сайтах університету та економічного факультету <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>. Важливою передумовою для надійності кінцевих результатів оцінювання є високі вимоги і якість правил проведення контрольних процедур і чітка послідовність у їх дотриманні.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність під час проведення контрольних заходів, а також, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів забезпечується, насамперед, завдяки прозорості та послідовності навчального процесу, взаємозв'язку та органічній єдності поточного та підсумкового контролю, процедурам проведення контрольних заходів, які прописані у програмах навчальних дисциплін, «Положенні про організацію освітнього процесу в КНУТШ»

(<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), зокрема, у п 4.6. «Контрольні заходи», та в ОНП «Маркетинг» у пункті 1.5 «Викладання та оцінювання» (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F-PhD-075_2019.pdf).

Запобігання та врегулюванню конфлікту інтересів сприяє впровадження в університеті і на факультеті політики й правил академічної доброчесності. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання передбачається залучення двох екзаменаторів, ознайомлення здобувачів освіти з результатами оцінювання їх робіт тощо. Університет традиційного відповідально та вимогливо ставиться до питання забезпечення об'єктивності екзаменаторів, тому на час акредитації випадків виникнення конфлікту інтересів не було зафіксовано, чому сприяє дотримання викладачами етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) та робота Постійної комісії Вченої ради з питань етики КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>)

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів здобувачами освіти у КНУТШ визначає «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Повторне складання семестрового контролю може відбуватися у випадках отримання незадовільних оцінок (п. 7.2 Положення) та порушення процедури оцінювання (п. 7.1.8. Положення). Здобувачу освіти, який одержав під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз науково-педагогічному працівнику, який викладав дисципліну, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. До складу такої комісії викладач, який приймав екзамен (виставляв залік), як правило, не включається. Якщо здобувач освіти був допущений до складання семестрового контролю, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти екзамен і має академзаборгованість. У разі поважної і документально підтвердженої причини – затверджується індивідуальний графік для складання семестрового контролю.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження здобувачем освіти процедури та результатів проведення контрольних заходів урегулює «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка».

Упродовж одного тижня після оголошення результатів поточного контролю (але не пізніше початку семестрового контролю) здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням та/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У разі незгоди з результатами екзамену здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки в день її оголошення. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач.

У разі незгоди з рішенням оцінювача здобувач освіти може звернутися до декана з умотивованою заявою щодо неврахування незгоди з оцінюванням. За заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими він мотивує свою незгоду з оцінкою, декан ухвалює рішення про надання письмової роботи для оцінки іншому науково-педагогічному працівнику, що має достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача освіти. У разі, якщо результати оцінювання відрізняються більше ніж на 10 відсотків, рішенням декана робота передається для оцінки третьому оцінювачу, а підсумкова оцінка визначається як середнє трьох оцінок. В іншому разі чинною є оцінка, виставлена при першому оцінюванні.

За умов професіоналізму і об'єктивності викладачів, прозорості процедури проведення контрольних заходів випадків оскарження її результатів на ОНП не траплялось.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі документи університету:

1. Статут КНУТШ (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-20-58/75-2013-01-16-01-00-41.html>) – регламентує забезпечення системи дотримання академічної доброчесності.
2. Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) – містить політику і стандарти дотримання академічної доброчесності.
3. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (Макет) (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>) – визначає академічну доброчесність основним принципом функціонування системи забезпечення якості освіти в університеті.
4. Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) – розкриває зміст академічної доброчесності у навчанні, викладанні та науковій діяльності, принципи і стандарти її дотримання.
5. Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>) – забезпечення умов дотримання Етичного кодексу університетської спільноти.
6. Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (02.03.2020 р.) – сприяння дотриманню вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

На ОНП інструментом протидії порушенням академічної доброчесності виступає надання науково-дослідною частиною університету послуги з проведення науково-технічної експертизи на виявлення запозичень в академічних текстах із використанням системи «Unicheck». Викладачами застосовуються он-лайнні системи перевірки на антиплагіат, які знаходяться у вільному доступі.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

В КНУТШ, на економічному факультеті та кафедрі міжнародної економіки та маркетингу академічна доброчесність активно імплементується у внутрішню академічну культуру, етику та традиції університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>).

Керівництвом факультету, науковими керівниками, викладачами ведеться популяризація академічної доброчесності серед аспірантів через:

- систематичне роз'яснення сутності та принципів забезпечення академічної доброчесності в освітньому та науковому середовищі;
- систематичне обговорювання на рівні кафедр, вченої ради і ректорату стану запровадження етичних академічних норм у щоденному житті університету;
- включення інформації про принципи забезпечення академічної доброчесності до програм підготовки і методичних матеріалів, напр., до монографії Старостіної А.О. «7 сходинок підготовки успішної дисертації», яка вивчається в ОК 04;
- попередження здобувачів освіти про неприпустимість плагіату і притягнення до академічної відповідальності у разі порушення;
- формування розуміння, що у разі виявлення у дисертації текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело, вона знімається з розгляду незалежно від стадії проходження, а також є підставою для прийняття рішення про позбавлення наукового ступеня;
- здійснення технічної перевірки наукових робіт та дисертацій здобувачів освіти за допомогою системи Unicheck.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В умовах системного формування в університеті та на економічному факультеті нульової толерантності до різноманітних проявів академічної недоброчесності на час акредитації не було зафіксовано випадків порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу – викладачами або здобувачами на ОНП за спеціальністю 075 «Маркетинг». Для цього постійно проводиться виховна, роз'яснювальна робота, прищеплення норм академічної етики, інформування здобувачів про незарахування результатів навчання, отриманих з порушенням академічної доброчесності. На кафедрі міжнародної економіки та маркетингу діє внутрішнє положення про методи запобігання академічній недоброчесності, затверджене 19.06.2019 (Протокол № 14) і спеціалізованою вченою радою Д 26.001.12 р. 12.06.2019 р. (Протокол № 7) (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/regulatory-support/>).

Під час підсумкового оцінювання у межах навчальних дисциплін викладачами унеможливується списування та

використання недозволених допоміжних засобів здобувачами освіти, про що вони попереджаються. Проведення науково-технічної експертизи на всіх рівнях проходження дисертації на виявлення запозичень в академічних текстах при перевірці дисертацій на здобуття наукового ступеня доктор філософії спрямовано на своєчасне виявлення академічного плагіату.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Добір викладачів та наукових керівників на ОНП «Маркетинг» відбувається на конкурсних засадах з урахуванням їх академічної та професійної кваліфікації: наявність вченого звання та наукового ступеня; сертифікатів про знання англійської мови та стажування; досвід викладацької і практичної роботи; наявність наукових фахових публікацій, в т.ч. (SCOPUS, Web of Science, in), авторських підручників, посібників, досвід консультування бізнесу та проведення тренінгів, участь у професійних об'єднаннях.

Викладачами дисциплін є висококваліфіковані, досвідчені доктори економічних наук, професори та кандидати економічних наук, доценти економічного та інших факультетів Університету, які є активними науковцями, про що свідчать їх публікації.

Науковими керівниками аспірантів ОНП «Маркетинг» є активні науковці д.е.н., проф. Старостіна А.О. і д.е.н., проф.Каніщенко О.Л. Старостіна А.О. є Лауреатом державної премії за Комплекс підручників з маркетингу, керівником наукової школи, Головою спеціалізованої вченої ради Д26.001.12 (2006-19 рр.), під її керівництвом захищено 3 докторські і 20 кандидатських дисертацій з тематики маркетингу, у різні роки проходила стажування у Канаді (МБА), Швеції, Великій Британії, Бельгії, Південній Кореї, Китаї), має низку публікацій у виданнях, що належать до міжнародних наукометричних баз даних.

До відбору викладачів залучені представники студентського самоврядування, які є членами Вченої ради факультету, і можуть брати участь в обговоренні кандидатур і голосуванні.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ОНП «Маркетинг» здійснює залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом:

- рецензування ОНП: надано рецензії потенційними роботодавцями – зав. кафедри маркетингу ДВНЗ «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана» д.е.н., проф. Федорченко А.В., член-кореспондентом НАН України, головним науковим співробітником з покладанням обов'язків керівника відділу моделювання та прогнозування економічного розвитку Інституту економіки та прогнозування НАН України, д.е.н., професором Скрипниченко М.І., виконавчим директором ГО «Об'єднання маркетологів України» к.е.н. Дьоміною О.М. та ін;
- проведення 1-2 занять в межах викладання окремих дисциплін;
- участь у Днях кар'єри та спонсорства;
- виступи на бізнес-форумах, науково-практичних конференціях, круглих столах;
- участь в обговоренні дисертаційних робіт на міжкафедральних семінарах (д.е.н. А.О. Длігач - президент консалтингової компанії «Авантер Груп» та штатний викладач кафедри міжнародної економіки та маркетингу; д.е.н. А.П. Гайдучкий – член правління ДП «Адміністрація морських портів України»).

Активність роботодавців в освітньому процесі зумовлюється:

- в отриманні третього рівня вищої освіти (аспірант Скрипка О.О.)
- зацікавленістю у залученні здобувачів третього рівня вищої освіти до роботи за фахом у компаніях, установах, організаціях;
- можливостями популяризації своїх компаній, установ, організацій.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладачі та наукові керівники аспірантів ОНП «Маркетинг» крім основної діяльності як штатні працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка займаються практичною та науковою діяльністю у різних установах. Серед них:

- д.е.н., професор Затонацька Т.Г. – завідувач відділу фінансово-економічного прогнозування ДННУ «Академія фінансового управління», професор кафедри економічної кібернетики читає дисципліну ДВА 2.02 «Сучасні інформаційні технології в економічних дослідженнях»;
- д.е.н., професор Ковтун Н.В. – провідний статистик компанії EDETEK, INC, завідувач кафедри статистики та демографії читає ДВА 2.03 «Кількісні методи мікро-, мезо-, макроекономічних досліджень»;
- д.е.н., професор Камінський А.Б. – консультант по кредитним ризикам Міжнародного бюро кредитних історій, професор кафедри економічної кібернетики читає спеціальну дисципліну ДВА 2.07 «Фінансові ринки, інструменти та інститути (англійською мовою)».

Налагоджується практика запрошення професіоналів-практиків, експертів галузі для проведення мастер-класів (1-2 лекції) в межах дисциплін вибіркового блоку 2. Наприклад, в процесі викладання дисципліни «Методологічні та практичні аспекти міжнародного маркетингу» передбачається проведення лекційного і тренінгового заняття (4 год.) Керівником відділу якісних досліджень компанії «ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна» - світового лідера в галузі міжнародних маркетингових досліджень.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті сформована у порядку, визначеному законодавством, та включає в себе підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Викладачі та наукові керівники аспірантів ОНП «Маркетинг» є активними науковцями, які беруть участь у виконанні наукових проєктів/тем кафедр, публікують результати власних наукових досліджень у фахових виданнях та у виданнях, включених до наукометричних баз, є авторами підручників, посібників, монографій, методичних матеріалів, беруть участь у програмах академічної мобільності, проходять наукові стажування, є членами спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, виступають рецензентами та опонентами. Так, науковий керівник д.е.н., проф. Каніщенко О.Л., має понад 130 публікацій (підручники, посібники, наукові публікації) українською та англійською мовами у виданнях, що належать до міжнародних наукометричних баз даних, у різні роки проходила стажування у США (стипендіат Фонду імені Фулбрайта), Швеції, Латвії, під її керівництвом захищено 8 кандидатських дисертацій з тематики маркетингу, була вченим секретарем спецради.

Інформація про останні наукові стажування викладачів та наукових керівників ОНП «Маркетинг» за кордоном та в Україні наведені у Таблиці 2. Наукові керівники мають сертифікати з англійської мови рівня С1.

Постійно проводяться семінари для молодих науковців.

В університеті практикується матеріальне заохочення викладачів за результатами їх науково-педагогічної діяльності.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Процедури, за якими університет стимулює розвиток викладацької та наукової майстерності, включають матеріальне, моральне та професійне заохочення. В Університеті, згідно законодавства України, сплачуються надбавки до посадового окладу за наукові ступені, вчені звання та стаж роботи.

До матеріальних форм заохочення належать преміювання (наказ № 71-32 від 31.01.2014р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУТШ за результатами наукової діяльності»)

http://science.univ.kiev.ua/documents/normative_base/nakaz-31-01-2014-r-71-32/

Формами нематеріального заохочення, стимулювання та мотивації НПП є сприяння їх науково-педагогічному кар'єрному зростанню (вступ до докторантури, проведення наукових пошуків та публікація їх результатів у вітчизняних та зарубіжних фахових виданнях, здобуття наукових ступенів та вчених звань, участь у міжнародних наукових заходах за кордоном і на базі університету, науково-педагогічне стажування; допомога у виданні наукових монографій і статей, навчальних підручників і посібників.

За досягнення у науковій та педагогічній діяльності викладачі можуть бути відзначені державними нагородами, отримати звання, грамоти і подяки МОН України (у 2019 р. Старостіна А.О. отримала Нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення», Каніщенко О.Л. – Подяку МОН), грамоти і подяки ректора університету та декана факультету.

Щорічно Вченою радою університету за поданням вчених рад факультетів визначається «Кращий викладач року».

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет є сучасним і потужним навчально-науковим комплексом, має сучасну матеріальну та розвинену соціальну інфраструктуру. Базою для підготовки фахівців спеціальності «Маркетинг» слугують 125 аудиторій, з яких 14 аудиторій обладнаних сучасною мультимедійною апаратурою; 5 спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним програмним забезпеченням: Windows (ліцензія), Office (ліцензія), R-Studio (free), R (free), Microsoft Project професійний 2013 (ліцензія), Spider Project Professional (Demo-версія). Комп'ютери КНУТШ підключені до мережі Інтернет, на території університету діє вільний доступ до Wi-Fi, (Додатки, Табл. 1)

КНУТШ забезпечує здобувачів необхідними навчальними матеріалами через бібліотеку (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>). Здобувачі мають вільний доступ до фондів і електронних каталогів наукової бібліотеки: реферативна база даних SCOPUS від Elsevier, реферативна база даних WebofScience, повно текстова платформа Springer Nature.

Для всіх дисциплін та асистентської педагогічної практики ОНП розроблено навчально-методичне забезпечення, http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/work-programs/.

Здобувачі мають можливість користуватися буфетом, їдальнею, гардеробом, навчальною, науковою, виробничою, спортивною, культурно-освітньою, побутовою та оздоровчою базами КНУТШ у порядку, передбаченому Статутом та у визначеному законодавством порядку.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище КНУТШ включає:

- соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, університетська клініка (Web: clinic-knu.kiev.ua; Youtube: Університетська клініка), їдальні, кафе, службу психологічної допомоги (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>);
- кафедру фізичного виховання та спорту Навчально-спортивного комплексу (<http://sport.univ.kiev.ua>);
- первинну профспілкову організацію (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/>);
- сучасне обладнання аудиторій (інтерактивні дошки, проєктори, комп'ютери з необхідним програмним забезпеченням у спеціалізованих аудиторіях);
- інформаційну мережу університету і її ресурси;
- Раду молодих вчених КНУ (<http://rmn.knu.ua/regulations-rmn/>);
- Наукову бібліотеку ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua>);
- креативні простори, які створюються за підтримки роботодавців;

- Центр іноземних мов КНУ (Web: langcenter.knu.ua; Facebook: KNU. Language Center).

Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, їх оцінки стану та функціонування соціально-побутової інфраструктури, технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу в КНУТШ проводяться опитування на рівнях університету та економічного факультету. Результати опитувань аналізуються на засіданнях кафедр, вченої ради факультету та ректорату.

Освітнє середовище університету, зокрема економічного факультету, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та забезпечити високий рівень організації навчального процесу.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Згідно з п. 4.3 Статуту, Університет забезпечує дотримання безпечних умов здійснення освітньої, наукової і господарської діяльності. Згідно п.7.9. Статуту, особи, які навчаються в Університеті, мають право на безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту, а також на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства. Матеріальне освітнє середовище (аудиторний фонд, бібліотека, заклади харчування, санітарії) є ергономічними, максимально пристосованими до потреб споживачів (за нормами фізіології, тепла, освітлення, кондиціонування тощо) і повністю відповідають державним будівельним нормам.

У рамках забезпечення безпеки проводяться постійні інструктажі з питань БЖД: охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки побуту. Так, в умовах пандемії COVID-19 було у лічені дні організовано онлайн навчання, систему контролю освітніх процесів, інших комунікацій в умовах карантину.

В Університеті діють підрозділи, метою яких є підтримка та надання допомоги всім учасникам освітнього процесу:

Університетська клініка КНУ, створена на базі санаторію-профілакторію Університету

(<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/uc/>), а також, психологічна служба КНУ, створена і активно функціонує для

підтримки психічного здоров'я здобувачів <https://www.facebook.com/psy.service.knu/>. Доступність психологічної підтримки підтверджується поширенням даної інформації у соціальних мережах.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти мають багаторівневу структуру. На загально університетському рівні створені всі передумови забезпечення належних умов навчання.

На сайті відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ, <http://asp.univ.kiev.ua/>, розміщується інформація щодо ОНП підготовки докторів філософії, правил вступу до аспірантури; розклад занять; інформаційний пакет ОНП, <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii>; інформація про фахові видання України, індексовані наукові видання, <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/naukovi-fakhovi-vydannia>; вимоги щодо захисту дисертацій, <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/193-novi-vymohy-do-oformlennia-dysertatsii>. З метою захисту інтересів молодих вчених в КНУТШ створена Рада Молодих Вчених (РМВ) (<http://rmn.knu.ua/regulations-rmn/>).

За сприяння РМВ для аспірантів проводяться цикл семінарів «Абетка для аспірантів», надається інформація про наукові конференції молодих вчених (<http://rmn.knu.ua/>).

У КНУТШ працює відділ академічної мобільності як координаційна та консультативна структура, яка охоплює навчання, стажування, проведення наукових досліджень, наукове стажування, підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти України і зарубіжжя (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>).

Науковий парк КНУТШ є формою інтеграції науки, освіти та бізнесу, завдяки якому здійснюється технологічний трансфер результатів досліджень науковців університету.

Підтримку аспірантам в оприлюдненні матеріалів наукових досліджень, виконання їх у відповідності з вимогами нормативно-правових актів України в КНУТШ надає Науково-консультативний центр (<http://scc.univ.kiev.ua/information/scc.php>).

На факультетському рівні підтримка аспірантів здійснюється через спеціалізований Науковий відділ, який координує освітню складову, сприяє мобільності та забезпечує процеси безперервної комунікації здобувачів та НПП. РМВ економічного факультету виступає у якості органу самоврядування, допомагає в реалізації наукового потенціалу її членів та сприяє комерціалізації результатів їх досліджень, через організацію залучення до наукових проектних груп. Кафедральний та особистісний рівень підтримки використовує механізми взаємозв'язку НПП та аспірантів у вигляді консультацій із науковими керівниками та провідними фахівцями. Опосередковано механізми реалізуються через канали дистанційного електронного зв'язку, до яких належать он-лайн групові та індивідуальні консультації, Інтернет сторінки, сторінки в соціальних мережах тощо.

Соціальна підтримка аспірантів на рівні університету забезпечується їх участю у професійній спільноті НПП, забезпеченням іногородніх здобувачів освіти гуртожитком.

Скарг та нарікань від здобувачів ОНП «Маркетинг» щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно з п. 7.9 Статуту КНУТШ особи з особливими освітніми потребами, зумовлені станом їх здоров'я, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності; спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури КНУТШ, відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності. Згідно з п. 12.3.8. Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ забезпечує зазначеній категорії здобувачів освіти безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних,

надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків.

У 2019 р. у КНУТШ розроблений порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (Університет рівних можливостей <http://www.univ.kiev.ua/ua/geninf/equal-opportunities/>). На економічному факультеті створене безбар'єрне доступне середовище для осіб з обмеженими руховими можливостями (пандус на 1 поверсі, ліфти, спеціально облаштовані туалетні приміщення). Згідно Правил прийому до КНУТШ, а саме у Додатку 2.5, прописані категорії осіб, для яких застосовуються спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в т.ч. пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регулюється Статутом університету, де передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги до гідності усіх учасників академічної спільноти.

В Етичному Кодексі університетської спільноти у п. 3.3 визначені етичні норми діяльності адміністрації, однією із яких є норма запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення – розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення, а відповідальність за порушення таких норм прописана у п. 5.1, згідно якого будь-який член університетської спільноти може поскаржитися на порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, зокрема письмово звернутися до керівника відповідного підрозділу, навівши докази фактів, викладених у скарзі. Керівник у встановленому порядку організовує розгляд справи по суті. У випадку грубого порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, керівник відповідного підрозділу уповноважений ініціювати розгляд справи на Комісії з етики. Висновки Комісії з етики мають рекомендаційний характер і керівництво Університету чи його підрозділу може брати їх до уваги, ухвалюючи рішення щодо порушника Етичного кодексу. Доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу забезпечується Університетом у вигляді розміщення даних документів на сайті Університету.

Важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією є також Рада молодих вчених та профспілкова організація студентів і аспірантів КНУ. Ці органи у взаємодії з юридичним відділом університету надають консультативно-правову допомогу здобувачам вищої освіти, які звернулися з проханням про вирішення конфліктної ситуації.

Упродовж періоду навчання здобувачів вищої освіти доктор філософії, які опановують ОНП «Маркетинг», випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції, не траплялось.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються такими документами:

- Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка № 716-32 від 31 серпня 2018 року, <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf> ;
- Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Макет), затверджене Наказом ректора від 08 липня 2019 №603-32, <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf> ;
- Наказ ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року №601-32, <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20porjadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf> ;
- Тимчасовий порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм (затверджений наказом ректора №601-32 від 08.07.2019 р.), <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20porjadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf> ;
- Наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника», http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf (з додатками).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Моніторинг та перегляд ОНП відбувається згідно з визначеною загальноуніверситетською політикою відповідно до:

- Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, затверджене Наказом ректора від 08 липня 2019 №603-32.
- Наказу ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року №601-32.

Розроблення змін до ОНП на підставі доведених до нього мотивованих пропозицій здійснює гарант програми, який

подає проект змін до ОНП для попередньої фахової та методичної оцінки до науково-методичної комісії факультету. Результати розгляду проекту змін доповідаються в присутності гаранта програми головою науково-методичної комісії на засіданні вченої ради структурного підрозділу, яка затверджує або відхиляє висновок науково-методичної комісії. Розглянутий проект змін подається до сектору моніторингу якості освіти НМЦ КНУТШ для додаткової експертизи та надання висновку, який має бути схвалений на засіданні Науково-методичної ради. У випадку схвалення проекту змін Науково-методична рада подає їх на затвердження Вченій раді КНУТШ. Такі зміни оформлюються як нова редакція опису ОНП і вводяться в дію наказом ректора та оприлюднюються у порядку, встановленому для освітніх програм. Перегляд та оновлення робочих програм відбувається щороку.

Відповідно до наказу КНУТШ №938-32 від 4 грудня 2019 р. «Про внесення змін до освітньо-наукових програм та навчальних планів підготовки докторів філософії» на підставі подання декана економічного факультету, рішення Науково-методичної ради Університету від 22 листопада 2019 р., протокол № 2, з опису ОНП «Маркетинг» та навчального плану підготовки докторів філософії зі спеціальності 075 Маркетинг було вилучено комплексний підсумковий іспит. Досвід реалізації освітньої компоненти ОНП протягом 3-х років засвідчив, що оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів у повній мірі забезпечується підсумковими формами контролю із загальнообов'язкових та вибіркового компоненту навчального плану. Відсутність комплексного іспиту не суперечить діючим нормативним документам.

У редакції ОНП «Маркетинг» 2019 р. відповідно до Постанови КМУ від 03.04.2019, № 283 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/КР190283.html була також врахована зміна формулювання щодо завершення підготовки в аспірантурі здобувачів ступеня доктор філософії.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти рівня доктор філософії мають бути повноцінними партнерами в усіх процесах формування та періодичного перегляду ОНП і інших процедур забезпечення її якості за допомогою проведення опитування щодо змісту окремих дисциплін ОНП та робочих нарад з аспірантами.

В Університеті розроблено проект «Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ». У лютому 2020 р. факультетом соціології було проведено опитування аспірантів КНУТШ

Відповідно до розпорядження декана економічного факультету №040/36 від 18.02.2020 р. були проведені опитування аспірантів з метою отримання інформації про якість функціонування ОНП (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/poll/).

Додаткове опитування аспірантів ОНП Маркетинг, проведене у березні 2020 р., показало, що 100% респондентів стверджують, що блок дисциплін і обсяг навантаження на педагогічну практику є достатніми для повноцінної підготовки до викладацької діяльності за спеціальністю (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>).

На засіданнях кафедр під час атестації аспірантів обговорюються питання ефективності ОНП, форм контролю та інших заходів забезпечення якості освітнього процесу.

На економічному факультеті проводять періодичні зустрічі з деканом, на які запрошуються студенти та аспіранти. Під час таких зустрічей аспіранти можуть вносити пропозиції щодо удосконалення ОНП та інших процедур забезпечення її якості.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Рада молодих вчених економічного факультету, до якої входять аспіранти, молоді викладачі (кандидати наук (доктори філософії) – віком до 35 років), докторанти й доктори наук – до 40 років, бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП шляхом участі у розробці анкет для опитування та завдяки залученню здобувачів вищої освіти до участі в опитуваннях, а також шляхом висловлення думки на засіданнях трудового колективу та вченої ради економічного факультету.

Відповідно до п. 6.15.1 Статуту КНУТШ 2 виборних представників аспірантів, докторантів, слухачів, асистентів-стажистів входить до складу Вченої ради КНУТШ, які обираються конференцією трудового колективу КНУТШ за рекомендаціями конференцій трудових колективів факультетів інститутів КНУТШ, а також згідно з п. 6.15.6 1 виборний представник аспірантів, докторантів, слухачів, асистентів-стажистів входить до складу вченої ради економічного факультету (обирається конференцією трудового колективу), що створює можливості для впливу з їх сторони на врахування їх інтересів і забезпечення якості ОНП.

Представник ради молодих вчених входить до складу науково-методичної ради КНУТШ, (<http://www.nmr.univ.kiev.ua/index.htm>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці є партнерами ЗВО у системі забезпечення якості освіти. Кафедра міжнародної економіки та маркетингу періодично запрошують роботодавців для обговорення ОНП, на основі чого робляться висновки щодо її удосконалення. Так, 22.05.2019 р. відбувся Круглий стіл викладачів кафедри з учасниками Міжнародного бізнес-форуму EFBM'2019 - секції «Маркетинг: європейський досвід та вимоги ринку праці» на тему: «Шляхи посилення якості вищої освіти», роботодавці наголошували на необхідності розвивати форми академічної мобільності, програми обміну викладачами, посилення практичної спрямованості наукових досліджень, організації спільних проектів. Роботодавці виступають рецензентами ОНП, дисертацій, залучені до процесу забезпечення якості ОНП також через участь в діяльності громадських організацій, напр., ГО «Об'єднання маркетологів України»; висловлюють свою думку у на конференціях, форумах, інших заходах. Так, на економічному факультеті 8.10.2019 р. спільно із Державною

службою зайнятості України, УСПП, Українською Асоціацією з розвитку менеджменту та бізнес-освіти, представниками міжнародних та українських компаній було організовано круглий стіл «Дуальна освіта в Україні: шляхи реалізації».

У лютому 2020 р. на економічному факультеті було проведено опитування роботодавців щодо якості ОНП, http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/poll/, результати якого обговорювались на засіданнях кафедр та Вченої ради факультету (протокол №10 від 15.04.2020р.)

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

До аспірантів ОНП у процесі спілкування з науковими керівниками і завідувачами профільних кафедр доводиться інформація про можливість їх кар'єрного зростання на економічному факультеті. У разі, якщо випускники ОНП обирають інший шлях кар'єрного зростання, то створюються умови для його реалізації (сектор працевлаштування КНУТШ, <http://job.univ.kiev.ua/>).

Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури здійснюється шляхом їх членства в Alumni Club EF (<https://www.facebook.com/alumniclubef/>), що дає можливість спільно проводити різноманітні заходи для здобувачів вищої освіти. Зокрема, під час Міжнародного форуму EFBM'2019 «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління» (<https://efbm.org>) відбулася дискусійна панель випускників економічного факультету. Інтерес також представляє траєкторія успіху випускників, зворотній зв'язок щодо якості освітнього процесу, отриманих знань, умінь, спеціальних та соціальних компетентностей. На стендах в холі економічного факультету та в соціальних мережах висвітлюються успіхи випускників факультету, у т.ч. випускників аспірантури попередніх років.

За результатами опитування аспірантів, яке проводилось на економічному факультеті, майже половина респондентів зазначили позитивно можливість працевлаштування у КНУДТ: 83,6% стверджували, що вони вже мають договір або планують укласти такий; це свідчить про визначеність їх кар'єрного шляху та чіткий фокус траєкторії працевлаштування.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності з реалізації ОНП шляхом щорічної атестації здобувачів вищої освіти щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів показало доцільність посилення контролю за підвищенням рівня використання англійської літератури в списку використаних джерел дисертаційної роботи; завдань із самостійної роботи в межах освітніх компонент, а також щодо публікаційної стратегії аспірантів.

За результатами опитування було виявлено, що, незважаючи на високий рівень задоволеності ОНП (94% респондентів порадили б цю програму колегам), здобувачі зазначали окремі аспекти ОНП, які потребують подальшого розвитку, зокрема, збільшити питому вагу науково-дослідницької діяльності і асистентської практики, що пов'язано з необхідністю набуття практичних навичок і компетентностей у сфері проведення наукових досліджень та викладання, недостатньо використовується потенціал міжнародної мобільності і фандрайзингу (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/poll/)

Результати здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності обговорюються на засіданнях кафедр, засіданнях НМК, Вченій раді факультету, Вченій раді Університету та враховуються під час перегляду ОНП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП «Маркетинг» у 2020 році є первинною. Зовнішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до вимог Національної рамки кваліфікації України, закону «Про вищу освіту», постанови КМУ №261 від 23.03.2016 року «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Результати акредитації освітніх програм Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2020 році та подальших роках будуть ретельно вивчені та враховані при удосконаленні системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Представники академічної спільноти забезпечують якість ОНП як члени Вченої Ради, учасники Постійної комісії з питань організації освітнього процесу, члени ГО «Об'єднання маркетологів України»; у складі спеціально створених робочих груп та експертних комісій НМК МОН, КНУТШ та економічного факультету. Вони залучені до розробки методичних вимог до розробки і рецензування ОНП, розгляду та рекомендації НРП, експертизи навчальних курсів, схвалення до друку підручників тощо, надання рекомендацій щодо поширення кращого досвіду організації освітнього процесу. Вони участі у круглих столах, наукових конференціях, опитуваннях. Сприяють професійному розвитку викладачів ОНП, які регулярно проходять наукові стажування за програмами підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів в університетах Чехії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Італії, Великої Британії, Іспанія, Норвегія, Латвії, а також в освітніх та наукових закладах України (Додатки, табл. 2).

Викладачі ОНП є співавторами монографій, наукових статей та аналітичних матеріалів, підготовлених разом з науковими співробітниками вітчизняних та зарубіжних ЗВО та НАНУ.

Так, проф. Е. Таволетті з Університету Мачерати (Італія) 10-12.05.2017 р. за програмою Erasmus+ провів лекції та

методичні семінари з імплементації методу case-study, сучасних інтерактивних методик навчання у освітній процес. Відповідно до розпорядження декана економічного факультету було проведено опитування учасників академічної спільноти (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/poll/).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до п. І.3 Положення про систему забезпечення якості освіти та навчального процесу в КНУТШ, затвердженого Наказом ректора 08.07.2019 за №603-32, є 5 рівнів розподілу відповідальності, а саме здобувачі вищої освіти та їх ініціативні групи (І рівень), кафедри, гаранті ОП, проектні групи, викладачі, роботодавці (ІІ рівень, на якому безпосередньо формується якість освіти), структурні підрозділи, які здійснюють освітню діяльність (зокрема економічний факультет), їх керівні та дорадчі органи, органи студентського самоврядування економічного факультету (ІІІ рівень впровадження та адміністрування освітніх програм на основі щорічного моніторингу), загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за забезпечення якості (науково-методичний центр організації освітнього процесу, відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів, сектор моніторингу якості освіти та ін.), структурні підрозділи, що залучені до реалізації заходів із забезпечення якості освіти, а також дорадчі та консультативні органи (ІV рівень розроблення та апробації загальноуніверситетських рішень, документів, процедур, проектів, моніторинг академічної політики структурних підрозділів і університету загалом), Наглядова рада, Ректор, Вчена рада (V рівень прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості, затвердження нормативних актів, програм дій, заходів, затвердження і закриття ОП), <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються відповідними документами, що оприлюднюються і є доступними для учасників освітнього процесу, а саме:

- Статут КНУТШ, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 24 липня 2015 року №802 (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-20-58/75-2013-01-16-01-00-41.html>);
- Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 716-32 від 31 серпня 2018 року (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>);
- Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (Макет), затверджене Наказом ректора від 08 липня 2019 №603-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>);
- Положення про кафедру, <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1161>;
- внутрішні управлінські документи у вигляді наказів та розпоряджень по особовому складу та інші документи, які розміщуються на сайті ЗВО, зокрема на сторінці Науково-методичного центру організації навчального процесу КНУТШ <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/feedback/

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Інформацію про освітню програму (мету і завдання програми, перелік навчальних дисциплін, проектну групу) оприлюднено за посиланням:

http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8/2019-edition/ та <http://asp.univ.kiev.ua/>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП 075 «Маркетинг» за структурою та наповненням, її обов'язкові та вибіркові компоненти повністю відповідають науковим інтересам аспірантів Так, ОНП передбачає викладання обов'язкової дисципліни «Студії з маркетингу», що читається з врахуванням специфіки та актуальної тематики наукових досліджень аспірантів спеціальності «Маркетинг».

Змістовне наповнення обов'язкової дисципліни «Методологія та організація економічних наукових досліджень» спрямоване на вивчення методологічних засад наукового пізнання, системи організації науково-пізнавальної діяльності, методів пошуку і опрацювання джерел вторинної і первинної наукової інформації, інтерпретації даних, правил оформлення посилань, дотримання принципів академічної доброчесності.

Розвитку наукового світогляду аспірантів сприяє викладання обов'язкової дисципліни «Філософія науки та інновацій», спрямованої на формування загальнометодологічної культури аспіранта і забезпечує розвиток критичного рефлексивного мислення.

В процесі вивчення обов'язкової дисципліни «Академічне письмо англійською мовою» аспіранти отримують навички спілкування і написання наукових текстів іноземною мовою, презентації результатів наукових досліджень на міжнародних конференціях тощо.

ОНП включає два блоки вибіркових компонент: загально університетський та блок дисциплін поглибленої підготовки з фаху, що дозволяє зробити вибір на користь тих, які за змістом наближені до тем наукових досліджень аспірантів та зорієнтовані на їх наукові інтереси.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП 075 Маркетинг забезпечує підготовку аспірантів до дослідницької діяльності за спеціальністю. Так, вивчення аспірантами дисципліни «Методологія та організація економічних наукових досліджень» спрямоване на опанування методологією здійснення наукових досліджень в галузі маркетингу і спрямоване на формування практичних навичок дослідницької роботи через виконання індивідуальних творчих завдань за темою дисертації, що включає: обґрунтування наукової проблеми дисертаційного дослідження; обґрунтування актуальності, мети, завдань, об'єкту, предмету теми дисертації; конструювання базової категорії; формулювання та опрацювання наукових гіпотез; обґрунтування вибору методів наукових досліджень; збір та обробка наукової і первинної інформації з тематики дисертаційного дослідження, рецензування наукових праць, підготовка наукових статей та тез, автореферату дисертації та ін. Значна увага приділяється популяризації та дотриманню принципів академічної доброчесності. Базовий навчальний посібник з предмету «7 кроків написання успішної дисертації», автором якого є викладач дисципліни, висвітлює відповідні етичні, нормативні та інформаційні матеріали.

Формування у аспірантів якостей сучасного дослідника відбувається через творчий пошук та обговорення дискусійних питань, формування аналітичних та дослідницьких навичок, консультації з науковими керівниками, які є активними науковцями - провідними фахівцями в галузі маркетингу, авторами фахових статей, монографій, підручників.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОНП «Маркетинг» передбачає обов'язковий компонент «Асистентська педагогічна практика», яка проводиться на другому та третьому році навчання в обсязі 300 год. (10 кредитів), у т. ч. не менше 50 годин семінарських занять зі студентами.

Асистентська педагогічна практика забезпечує відпрацювання аспірантом професійних навичок та вмінь викладача ЗВО через поглиблення знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу, його наукового та навчально-методичного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування інтерактивних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін. Практика відбувається за тематикою, що наближена до напрямів наукових досліджень аспіранта, що дає можливість апробувати результати дисертаційних досліджень; відпрацювати практичні уміння і навички підготовки навчально-методичного забезпечення, читання лекцій під наглядом керівника практики, проведення семінарських занять, організацію самостійної роботи студентів.

Крім асистентської педагогічної практики в межах інших дисциплін забезпечується формування універсальних навичок до викладацької діяльності: комунікації, ораторського мистецтва, уміння робити презентації, використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології та ін., якими має володіти сучасний викладач.

Для аспірантів, які бажають поглибити викладацькі навички є можливість обрати вибірково дисципліну «Професійно-педагогічна компетентність викладача ВНЗ».

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів спеціальності 075 Маркетинг мають щільну кореляцію із напрямами наукових досліджень керівників, науковими темами кафедри та Комплексною науковою програмою університету.

На етапі вступу пошукачі можуть подавати дослідницькі пропозиції за різними темами в рамках предметної галузі, у процесі підготовки яких пошукачі мають можливість звернутися за консультаціями згідно своїх наукових інтересів до фахівців факультету. Є можливість формування дослідницьких пропозицій на рівні міжкафедральних досліджень.

Науковими керівниками аспірантів призначаються авторитетні вчені – засновники і представники наукової школи з маркетингу, які мають значну кількість наукових публікацій у цій предметній області у фахових вітчизняних та закордонних виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Так, тема дисертації Кузнецової Ю.В. «Маркетингові стратегії підприємств на ринку венчурних інвестицій» дотична дослідницькій тематиці наукового керівника д.е.н., проф. Каніщенко О.Л. «Міжнародний маркетинг»

<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/staff/kanischenko/>; тема дисертації Білокриницької С.О. «Маркетинг підприємницьких університетів» дотична до тематики наукових досліджень наукового керівника д.е.н., проф.

Старостіної А.О., яка має низку публікацій з цього напрямку <http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/staff/starostina/>

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Аспіранти мають можливість апробації результатів досліджень через участь у Всеукраїнських та міжнародних конференціях, форумах, круглих столах, міжкафедральних семінарах; інформаційні листи та матеріали розміщені на сайті факультету: <http://econom.univ.kiev.ua/science/conferences/>.

Щорічно проводяться міжнародні науково-практичні конференції: «Шевченківська весна: Економіка», «Грудневі читання», «Конкургентоспроможність національної економіки», «Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України» тощо. Започатковано проведення конференцій у новому форматі: 21-24 травня 2019 р. відбувся Міжнародний форум EFBM'2019 «Глобальні економічні виклики та можливості у цифрову епоху».

Аспірантам надається можливість публікації статей у наукових фахових виданнях факультету: «Вісник КНУ. Серія «Економіка», збірник наукових праць «Теоретичні та прикладні питання економіки», науково-аналітичний журнал «Фінансові послуги». Публікації аспірантів у співавторстві із керівниками у Віснику є безкоштовними.

Для проведення наукових досліджень аспірантам створено задовільні матеріальні умови: вільний доступ до комп'ютерів з програмним забезпеченням та Інтернету на кафедрах та у комп'ютерних класах, доступ до бібліотек та читальних залів, регулярний безкоштовний доступ до Scopus, Web of Science, платформи Springer Nature, системи BioOne. Проводиться робота щодо відкриття доступу до таких міжнародних науково-інформаційних ресурсів як Statista, Bloomberg, Elsevier, Thomson Reuters.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Можливості забезпечуються через участь у міжнародних конференціях, публікації у зарубіжних виданнях, виконання спільних із зарубіжними партнерами досліджень, академічну мобільність, яка здійснюється відповідно до «Положення про реалізацію права на академічну мобільність», зокрема у межах угод КНУТШ (Угода з CESEENet про співпрацю з університетами ЦСЕ з питань PhD програм, Угоди з Університетами Мачерати і Кассіно (Італія), Науково-інноваційним центром Суджоу (Китай) та ін.). В КНУТШ функціонує відділ академічної мобільності та відділ міжнародного співробітництва, на сайті якого <http://www.umz.univ.kiev.ua/index.php/ua/> розміщена інформація про інтернаціоналізацію: програми, стипендії, гранти, університети-партнери.

За час навчання на ОНП аспіранти брали участь у закордонних конференціях, мають закордонні публікації. Так, асп. Кунецова Ю. взяла участь у Міжнародній конференції «Information technologies and management» (Рига, 2020), асп. Алмер М. у Міжнародній конференції «The characteristics of economic power» (Португалія, 2018) та ін.

Долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти сприяє викладання англійською мовою академічного письма на достатньому рівні для комунікації в міжнародному науковому середовищі та організація візитів зарубіжних вчених, яких на факультеті у 2019 р. було 47 з 16 країн. Для аспірантів проводяться тренінги та вебінари з рекомендаціями як опублікуватися в Scopus та Web of Science. Викладачі та аспіранти зареєстровані в Google Scholar.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники ОНП 075 Маркетинг беруть активну участь у виконанні спільних із національними та зарубіжними партнерами досліджень, регулярно проходять міжнародні стажування, беруть участь у формуванні заявок на проекти та у їх виконанні, в організації конференцій, круглих столів, форумів тощо, результати яких опублікували у десятках наукових робіт самостійно або у співавторстві, у т.ч. із аспірантами. Так, керівник д.е.н., проф. Старостіна А.О. проводить спільні дослідження з науковцями Університету Мачерати (Італія), за результатами яких підготовлено 3 наукових публікації, розділ монографії, спільна участь у Міжнародному форумі EFBM-2019.

Наукові керівники спільно з аспірантами та іншими викладачами кафедри беруть участь у виконанні кафедральної науково-дослідної теми, за якою опубліковано 21 статтю у журналах, що індексуються у БД Scopus та Web of Science, 23 статті у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, статті у періодичних виданнях та розділи у колективних монографіях, у т.ч. за кордоном, 25 публікацій у матеріалах конференцій.

Науковий керівник (гарант ОНП) д.е.н., проф. Каніщенко О.Л. (стипендіат і член товариства Фонду імені Фулбрайта, США) має спільну публікацію з асп. Кунецовою Ю. «Маркетингова стратегія стартапів для залучення венчурних інвестицій в епоху діджиталізації» у міжнародному науковому журналі «Economics & Education» (Латвія). Керівники проходять наукові стажування за кордоном, що сприяє пошуковій та дослідницькій роботі з аспірантами.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Наукові керівники та аспіранти в своїй науковій діяльності керуються міжнародними, національними та внутрішніми рекомендаціями щодо дотримання академічної доброчесності, формують відповідне високоетичне наукове середовище університетської спільноти.

В Університеті затверджено Етичний кодекс університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf> та Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату (№197-32 від 10.03.2020 р.).

Принципи академічної доброчесності є невід'ємними під час вступу на програму та на всіх етапах навчання аспірантів: під час формування теми, навчання та контролю знань, підготовки наукових публікацій та апробації, участі в конференціях, підготовки тексту дисертації.

Наукові праці проходять подвійне рецензування і перевірку на рівень запозичень та можуть бути рекомендовані до друку тільки при високому рівні самостійного авторського дослідження. Особлива увага приділяється об'єктивності в оцінюванні знань, дотриманню авторських прав, неприпустимості практики плагіату, поширенню академічної доброчесності у викладанні, навчанні й дослідницькій діяльності.

Перед захистом дисертації аспіранти зобов'язані перевірити дисертацію на плагіат на базі технічних можливостей Університету. Згідно наказу Ректора (№ 187-32 від 10.03.2020 р.) в Університеті впроваджено Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату в текстах працівників та здобувачів освіти

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В процесі підготовки аспірантів за програмою ОНП 075 «Маркетинг» порушення академічної доброчесності науковими керівниками відсутні.

На рівні Університету в цілому, на рівні факультету та кафедр проводиться політика і створено атмосферу дотримання академічної доброчесності та вживаються заходи з метою її популяризації, поширення серед аспірантів та наукових керівників. Дії спрямовані на вивчення та популяризацію документів що визначають рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо). Наукові керівники та потенційні рецензенти регулярно публікують результати власних досліджень у авторитетних наукових фахових виданнях, де встановлено практику перевірки на наявність академічного плагіату для всіх опублікованих статей, в т.ч. у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних, у наукових виданнях факультету тощо.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОНП «Маркетинг»:

1. ОНП є складовою неперервної підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» за трьома рівнями вищої освіти і передбачає оптимальне поєднання фундаментальної та практичної підготовки у науковому середовищі класичного дослідницького університету.
  2. ОНП розвиває багаторічні традиції підготовки наукових кадрів у галузі маркетингу за спеціальностями 08.00.04 та 08.00.02. Ефективність аспірантури на економічного факультету у 2016–2019 рр. становила 75 %.
  3. Висока якість реалізації ОНП забезпечується науково-педагогічними працівниками, які мають багаторічний досвід викладання на високому рівні, вільно володіють англійською мовою, використовують сучасні інтерактивні методики, мають високу публікаційну активність у т.ч. у МНБД.
  4. Наукове керівництво аспірантами здійснюють авторитетні вчені, із західною освітою, які є засновниками та представниками наукових шкіл, керівниками та членами спеціалізованих вчених рад, науково-дослідних груп, доктори наук, професори. ОНП забезпечує високий рівень кореляції тем наукових досліджень наукових керівників і аспірантів.
  5. Збалансована ОНП, яка водночас динамічно удосконалюється: дисципліни, включені до ОНП, дозволяють готувати фахівців, здатних вирішувати складні науково-дослідні та стратегічно-організаційні завдання, мають інноваційний спосіб мислення та володіють необхідними компетентностями.
  6. За своїм змістом, структурою та наповненням дисциплін ОНП повністю відповідає інтересам стейкхолдерів та створює підґрунтя успішної наукової, викладацької та практичної діяльності аспірантів.
  7. Реалізація ОНП здійснюється виключно на засадах академічної доброчесності.
  8. Високий рівень організаційного забезпечення ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів.
  9. Активне міжнародне співробітництво сприяє інтернаціоналізації ОНП шляхом участі аспірантів, наукових керівників та інших науково-педагогічних працівників групи забезпечення ОНП у програмах академічної мобільності на базі укладених КНУТШ міжнародних угод, міжнародних науково-освітніх заходів, лекцій запрошених зарубіжних вчених та практиків.
  10. Інформаційне забезпечення та супровід ОНП: вільний безплатний доступ до інформаційних ресурсів, вичерпна відкрита інформація про Університет, факультет, ОНП. Ведеться робота щодо висвітлення здобутків факультету у соціальних мережах, на сторінках кафедр, на сайті факультету та КНУТШ.
- Слабких сторін підготовки докторів філософії на ОНП 075 Маркетинг не виявлено.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективні напрями розвитку ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 075 Маркетинг упродовж найближчих років:

1. Оновлювати зміст освітніх компонент ОНП відповідно до викликів науково-освітнього середовища і запитів ринку праці.
2. Підтримувати атмосферу академічної доброчесності та вдосконалювати контроль за дотриманням етичних норм в науково-освітньому середовищі.
3. Продовжити роботу з підписання та реалізації міжнародних угод із зарубіжними ЗВО у сфері наукових досліджень та викладання, з представниками інноваційного наукового центру м. Сучжоу (Китай) в галузі бізнес-освіти та досліджень ринків високих технологій та інновацій.
4. Розширити участь наукових керівників та аспірантів у програмах академічної мобільності, зокрема, ERASMUS+ та ін.
5. Посилити участь стейкхолдерів в процесі коректування і подальшої реалізації ОНП.
6. Активізувати підготовку заявок на здобуття грантів на участь у міжнародних дослідницьких проектах та програмах, наукових конференціях тощо;
7. Поширювати практику міжнародних академічних обмінів через залучення іноземних фахівців до викладання дисциплін (мастер-класів) ОНП та за програмами “Visiting professor”.
8. Підвищувати публікаційну активність аспірантів і викладачів у виданнях, що належать до МНБД Scopus та Web of Science.
9. Проводити заходи популяризації ОНП 075 Маркетинг у соціальних мережах, висвітлювати здобутки викладачів та аспірантів на сторінках кафедр, на сайті факультету та університету.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бугров Володимир Анатолійович

Дата: 28.04.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОНД 01. Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	навчальна дисципліна	<i>Робоча-програма_Академічне-письмо_075.pdf</i>	WiLhykTiIWofvJth1soDmK2E3clFaPCEOdZCDU3kBA=	Спеціалізовані класи (лінгафонний кабінет), Інтернет ресурси
ОНД 02. Філософія науки та інновацій	навчальна дисципліна	<i>Робоча-програма_Філософія-науки-та-інновацій.pdf</i>	ftYEdZhwKoplyEZHREULyPyPCWTN4YE59E7IzVnNoUI=	Проектор та ноутбук зі встановленим програмним забезпеченням, ОС Windows; Office 2007, 2013, Інтернет ресурси
ОНД 03. Студії з маркетингу	навчальна дисципліна	<i>Робоча-програма_Студії-з-маркетингу.pdf</i>	uWy9/ELUCoZBQFyAPUrEEa9lMD47o42Lwhrw9Cbknjo=	Проектор та ноутбук зі встановленим програмним забезпеченням: ОС Windows, Office 2007, 2013, Інтернет ресурси
ОНД 04. Методологія та організація наукових економічних досліджень	навчальна дисципліна	<i>Робоча-програма_Методологія-то-організація-наукових-економічних-досліджень.pdf</i>	LuvrehBqRxUWhthoj5/vV8QsjGoLwV5oAqJAXS5n41E=	Проектор та ноутбук зі встановленим програмним забезпеченням: ОС Windows, Office 2007, 2013, Інтернет ресурси
ОНД 05. Асистентська педагогічна практика	практика	<i>Робоча-програма_Асист_практ_PhD_075.pdf</i>	6E/4NTRHoXZdVf+ZjCCy5ekxFuXe1PyBN6oDLgTKdjo=	Проектор та ноутбук зі встановленим програмним забезпеченням: ОС Windows, Office 2007, 2013, Інтернет ресурси

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
218578	Петровський Микола Ваильович	в.о. завідувача кафедри, доцент			0	ОНД 01. Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	Кафедра іноземних мов економічного факультету Освіта вища: Спеціальність «перекладач-референт, викладач англійської і французької мов. Диплом А-П № 028496, КНУ ім. Тараса Шевченка 1974 р. Кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови, Диплом ФЛ № 004954, 5.05.1982. Доцент, Атестат доцента по кафедрі англійської мови ДЦ № 000112 от 20.04.1087 р.

						<p>Стаж 41 рік</p> <p>1. R.V. Pikus, N.V. Prikaziuk, A.S. Sholoiko, O.O. Filatova, M.V. Petrovsky. Lecture Notes on Insurance. – K.: Logos, 2018. – 158 с.</p> <p>2. Дьячкова Я.О. Петровський М.В., Сизенко А.С. Academic Writing in Economics. К. 2019. 96 с.</p> <p>3. Петровський М.В., Олійник І.В., Святюк Ю.В. Підручник з англійської мови для студентів III-IV курсів Економічного факультету за фахом "Економіка". К.: 2019. 312 с.</p> <p>4. Жилінська О.І., Петровський М.В., Білорус Т.В., Вікулова А.О. Management: Teaching and Learning Handbook for Students of Economics. К.: Ліра-К, 2019. – 90 с.</p> <p>5. Петровський М.В. Робоча програма навчальної дисципліни "Академічне письмо англійською мовою для здобувачів освітньо-наукового рівня Доктор філософії". - К. 2019. 8 с.</p>
183140	Сайтарли Інна Анатоліївна	доцент			0	<p>ОНД 02. Філософія науки та інновацій</p> <p>Кафедра філософії гуманітарних наук Доктор філософських наук, спеціальність 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії, диплом ДД 002431, Рішення Вищої атестаційної комісії України від 10.10.13; Доцент кафедри філософії гуманітарних наук Атестації № 019767, дата видачі 03.07.2008 року, Рішення Атестаційної колегії МОН України протокол № 4/19-Д від 03.07.2008. Стаж 24 роки.</p> <p>1. Сайтарли І.А., Іщенко О.М., Приятельчук А.О. Нариси з сучасної філософії: Навчальний посібник для магістрів та здобувачів ступеня доктора філософії / І.А. Сайтарли., О.М. Іщенко, А.О. Приятельчук (за ред. академіка НАН України Л.В. Губерського). – К.: «ВАДЕКС», 2016. – 370 с.</p> <p>2. Сайтарли І.А. Соціально-антропологічні ідеї Фуко у контексті методологічної стратегії структуралізму. – Політологічний вісник. – Київ. – Випуск 74, 2014. – С.54-66.</p> <p>3. Сайтарли І.А. Структуралістський зворот у соціальних теоріях ХХ Культурологічний вісник. – Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини, №34. – Запоріжжя. – 2015. – С. 84-89.</p> <p>4. Sajtarly I. The psychoanalytic context of the postmodernist anthropology. Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини, №37 (1). - Запоріжжя. – 2017. - С.100-106.</p> <p>5. Sajtarly I. A few notes on fundamental approaches in the postmodern theories of culture. Культурологія. Українські культурологічні студії, 1 (2). - КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. - С. 45-48.</p> <p>6. Sajtarly I. The psychoanalytic structure of individual as a subject matter of the postmodern socio-cultural analysis. Scientific journal «HERALD of Kyiv National University of Trade and Economics», № 1 (123) 2019, P.59-69.</p> <p>7. Sajtarly I. Izhchanka O</p>

						7.Сайтарлю І., Ішченко О. Philosophical perspective on the humanization through a prism of the Civilizing Process (based on socio-anthropological ideas of N.Ellias and M.Foucault). – “Skhid”, NO5(163) Philosophical sciences. – 2019, P.29-33.
337902	Льбіна Галина Володимирівна	доцент			о	ОНД 02. Філософія науки та інновацій Кафедра філософії гуманітарних наук Доктор філософських наук, спеціальність «Історія філософії», диплом ДДН№008836 від 20.06.2019 року; доцент кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, атестат 12ДЦН№041370 від 25.02.2015 р. Стаж 11 років. 1.Ліна Н. The Parameters of the Influence of Visual Cognition on the Learning and Thinking Processes // Economics and Education. International Scientific Journal. – Riga, 2017. – Vol. 2, Issue 2. – P. 53-58. 2.Льбіна Г.В. «Візуальна грамотність» у контексті когнітивних та освітніх процесів // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2018. №1 (117). – С. 156-168. 3.Критичне мислення: освіта, творчість, цінності. Монографія // Кремень В. Г., Льбін, В. В., Гальченко М. С., Сакун А. В., Войнаровська Л. І., Ліпін, М.В., Льбіна, Г. В., Федорчук О. А. За ред. В.Г.Кременя. Інститут обдарованої дитини НАПН України, м. Київ, Україна. С. 201-256. URL.: http://lib.iitta.gov.ua/711805/ . 4.Мислення, пізнання, навчання: синергія взаємодії / Сакун А.В., Ліпін М.В., Войнаровська Л.І., Льбіна Г.В. : Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. С. 95-125. URL: http://lib.iitta.gov.ua/711801/ 5.Льбіна Г.В. Виклики освітніх інновацій: дитинство в умовах цифрової соціалізації // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Зб. наук. праць. 2018. Вип.2 (21). С. 121-127.
169254	Іщенко Олена Миколаївна	доцент			о	ОНД 02. Філософія науки та інновацій Кафедра філософії гуманітарних наук. Кандидат філософських наук, спеціальність 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії, диплом ДК № 019450, Рішення Вищої атестаційної комісії України №9-11/7 від 02.07.2003; Доцент кафедри соціальних технологій, Атестація 12ДЦ 016204 від 22.02.2007, Рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України № 1/11-Д від 22.02.2007. Стаж 10 років. 1.Сайтарлю І.А., Іщенко О.М., Приятельчук А.О. Нариси з сучасної філософії: Навчальний посібник для магістрів та здобувачів ступеня доктора філософії / І.А. Сайтарлю., О.М. Іщенко, А.О. Приятельчук (за ред. академіка НАН України Л.В. Губерського). – К.: «ВАДЕКС», 2016. – 370 с. 2.Sajtarly I., Ishchenko O. Philosophical perspective on the humanization through a

						<p>(based on socio-anthropological ideas of N. Elias and M. Foucault). – «Skhid», Philosophical sciences. – 2019 – №. 5 (163). P. 29 – 33.</p> <p>3. Іщенко О.М. Ідеологічна ідентифікація соціальної держави // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. – 2018. – Випуск.16. – С.37-44.</p> <p>4. Іщенко О.М. Імперіалістичний капіталізм (соціально-філософський аналіз) // Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал. Випуск №14. – Одеса.: Національний університет «Одеська юридична академія», 2016. – С.44-47.</p> <p>5. Іщенко О.М. Соціоструктурна зумовленість європейської культурної традиції // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. Науковий журнал. Випуск №2(106). – Київ.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – С.96-107.</p>
94766	Старостіна Алла Олексіївна	завідувач кафедри			о	<p>ОНД 03. Студії з маркетингу</p> <p>Кафедра міжнародної економіки та маркетингу. Доктор економічних наук, 08.06.02 – підприємництво, менеджмент, маркетинг (075 Маркетинг), ДД № 000958 від 08.12.1999 р., професор кафедри промислового маркетингу, ПР № 000189 від 26.10.2000 р. Стаж 43 роки.</p> <p>1. Risk management in the field of public finance in Ukraine. A. Starostina, V. Kravchenko, V. Lischuk // Public Policy and Administration, 19 (3) 2019. Scopus, SJR 2018 – 0,26, Q3.</p> <p>2. 7 сходинок підготовки успішної дисертації. Монографія / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Нагачевська Т.В. / За заг. ред. проф. Старостіної А.О. 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2019. – 304 с. (18 д.а.).</p> <p>3. Маркетинг / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Пригара О.Ю., Ярош-Дмитренко Л.О. / За заг. ред. проф. Старостіної А.О. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2018. – 216 с.</p> <p>4. Старостіна А. Оцінка результатів наукової діяльності в класичних університетах підприємницького типу в умовах свроінтеграції / А. Старостіна, В. Осецький, В. Кравченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2018. – № 4 (199). – С. 35-45 (Index Copernicus (ICV 2017: 100.00), ERIH PLUS)</p> <p>Стажування:</p> <p>1. Академічне товариство Міхала Балудянського (Словаччина) з інноваційних методів та підходів в освіті (32 год.), м. Братислава, 15-18.03.2016 р. Сертифікат №41-03/16.</p> <p>2. British Council Ukraine, Оксфордський Університет. 11-15.01.2016 м. Київ. Academic Teaching Excellence – English as the Medium of Instruction Course. Сертифікат 6/н.</p>

94766	Старостіна Алла Олексіївна	завідувач кафедри			0	ОНД 04. Методологія та організація наукових економічних досліджень	Кафедра міжнародної економіки та маркетингу. Доктор економічних наук, 08.06.02 – підприємництво, менеджмент, маркетинг (075 Маркетинг), ДД № 000958 від 08.12.1999 р., професор кафедри промислового маркетингу, ПР № 000189 від 26.10.2000 р. Стаж 43 роки. 1. Risk management in the field of public finance in Ukraine. A. Starostina, V. Kravchenko, V. Lischuk // Public Policy and Administration, 19 (3) 2019. Scopus, SJR 2018 – 0,26, Q3. 2. 7 сходинок підготовки успішної дисертації. Монографія / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Нагачевська Т.В. / За заг. ред. проф. Старостіної А.О. 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2019. – 304 с. (18 д.а.). 3. Маркетинг / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Пригара О.Ю., Ярош-Дмитренко Л.О. / За заг. ред. проф. Старостіної А.О. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2018. – 216 с. 4. Старостіна А. Оцінка результатів наукової діяльності в класичних університетах підприємницького типу в умовах євроінтеграції / А. Старостіна, В. Осецький, В. Кравченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2018. – № 4 (199). – С. 35-45 (Index Copernicus (ICV 2017: 100.00), ERIH PLUS) Стажування: 1. Академічне товариство Міхала Балудянського (Словаччина) з інноваційних методів та підходів в освіті (32 год.), м. Братислава, 15-18.03.2016 р. Сертифікат №41-03/16. 2. British Council Ukraine, Оксфордський Університет. 11-15.01.2016 м. Київ. Academic Teaching Excellence – English as the Medium of Instruction Course. Сертифікат б/н.
-------	----------------------------	-------------------	--	--	---	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ОНД 01. Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)</i>		
ПРН 40. Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу - англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.	практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 38. Спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.	практичні заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
<i>ОНД 02. Філософія науки та інновацій</i>		
ПРН 1.Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 6. Знати методологічні принципи та методи економічного дослідження.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит

ПРН 14. Здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 19. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 41. Працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії та професійного спілкування.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 43. Створювати робочі групи для розв'язання комплексних міждисциплінарних задач з залученням експертів різних галузей, формуючи сприятливий мікроклімат та чіткі правила комунікації всередині групи.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 45. Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних норм та міркувань (мотивів).	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 46. Саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 47. Ухвалювати обґрунтовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
<i>ОНД оз. Студії з маркетингу</i>		
ПРН 10. Знати сучасний інструментарій для розробки власних інформаційних систем.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 37. Надавати рекомендації щодо оптимального використання обмежених ресурсів для досягнення поставлених цілей.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 49. Критично оцінювати сучасні економічні процеси в країні та світі, визначати тенденції глобальних змін.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 11. Знати семантику програмування та можливість їх використання для написання власних інформаційних систем.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 36. Уміти самостійно розробляти управлінські рішення з урахуванням чинників невизначеності для забезпечення підвищення соціально-економічної ефективності діяльності підприємств.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 35. Уміти вдосконалювати та розробляти власні методики розрахунків соціально-економічних показників діяльності суб'єктів господарювання, формулювати пропозиції щодо поліпшення нормативно-правової бази їхнього розрахунку.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 33. Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, аналізу інформації про соціально-економічні явища та процеси на рівні окремих суб'єктів господарювання.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 2. Ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, case study, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 5. Знати сучасний парадигмальний контекст еволюції світової економічної науки.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, реферування англомовних статей, їх презентація, контрольна робота, іспит
ПРН 7. Знати методологічні принципи та методи статистичного аналізу.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 8. Знати наукові принципи організації вибіркового обстежень та володіти методикою формування вибіркової сукупності і розрахунку вибірових характеристик.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 9. Знати методологічні принципи та методи економіко-математичного аналізу.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 12. Знати сучасні методології розроблення стратегії поведінки економічних суб'єктів на ринках.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 13. Знати сучасні методи та методики комплексного наукового дослідження діяльності підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит

ПРН 16. Уміння одержувати і поглиблювати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 21. Аналізувати економічну інформацію, виявляючи та пояснюючи складні взаємозв'язки між об'єктами.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 25. Здійснювати розробку та використовувати інформаційні системи для аналіз у та прогнозування економічних процесів.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 26. Визначати фактори впливу на економічні процеси, пропонуючи методи коригування сценаріїв їх розвитку.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 27. Вміти будувати схему причинно-наслідкового зв'язку між економічними подіями, виявленими в сучасних джерелах інформації.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 28. Проводити аналіз економіко-математичних моделей, перевіряти їх на адекватність та формулювати висновки щодо їх використання для обґрунтування ефективних управлінських рішень.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 29. Проводити аналіз існуючих методів статистичного аналізу, моделювання і прогнозування, перевірки статистичних гіпотез та обґрунтовувати можливість і порядок їхнього коректного застосування	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 30. Вміти розробляти програмно-методологічні питання плану суцільного та несуцільних спеціально організованих статистичних спостережень.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 31. Вміти застосовувати процедури гармонізації результатів різних статистичних спостережень.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 32. Вміти розробляти статистичні гіпотези, приймати рішення стосовно висунутих гіпотез за результатами їхнього тестування.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 34. Уміти використовувати фундаментальні положення макро- та мікроекономіки у плануванні, організації та управлінні діяльністю підприємства та розробленні державної економічної політики.	інтерактивні лекційні та семінарські заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит
<i>ОНД 04. Методологія та організація наукових економічних досліджень</i>		
ПРН 1. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 3. Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, реферування англійських статей, контрольна робота, іспит
ПРН 4. Знати принципи фінансування науково-дослідницької роботи та структуру кошторисів на її виконання, вміння підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 6. Знати методологічні принципи та методи економічного дослідження.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 15. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 17. Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі наукової та інноваційної діяльності, які призводять до отримання нових знань.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 18. Вміти формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 20. Формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	підготовка аналітичних робіт, їх презентація, виконання ситуаційних вправ, групових завдань, контрольна робота, іспит

досліджень в обраній сфері.		
ПРН 23. Здійснювати процедуру встановлення інформаційної цінності джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 24. Визначати рівень об'єктивності фактологічної основи подій в різних видах джерел інформації, здійснювати узагальнюючий аналіз.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 39. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих у фахових вітчизняних виданнях та виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 42. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел; здійснювати публікацію джерел з дотриманням основних міжнародних та вітчизняних правил.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 44. Ініціювати інноваційні комплексні проекти, лідерство в них та повну автономність під час їх реалізації.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 46. Саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 48. Ініціювати наукові проекти в галузі економіки, здійснювати лідерство та повну автономність під час їх реалізації.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
ПРН 22. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання індивідуального розрахункового проекту, контрольна робота, іспит
ПРН 40. Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу - англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.	інтерактивні лекційні та практичні заняття, самостійна робота	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, іспит
<i>ОНД 05. Асистентська педагогічна практика</i>		
ПРН 38. Спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.	асистентська педагогічна практика	виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчих індивідуальних завдань, контрольна робота, диференційований залік
ПРН 41. Працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії та професійного спілкування.	асистентська педагогічна практика	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, диференційований залік
ПРН 50. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, виявляти можливі гендерні та інші проблеми.	асистентська педагогічна практика	виконання ситуаційних вправ, захист індивідуальних завдань, контрольна робота, диференційований залік